

**UCHWAŁA NR XLVIII/389/2018
RADY POWIATU TARNOGÓRSKIEGO**

z dnia 24 kwietnia 2018 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji „Programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy w Powiecie Tarnogórskim za rok 2017”

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2017r. poz. 1868 z późn. zm.¹⁾) oraz art. 9 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity: Dz. U. z 2017r. poz. 1065 z późn. zm.²⁾)

**Rada Powiatu
uchwała:**

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji „Programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy w Powiecie Tarnogórskim za rok 2017”, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Tarnogórskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 4. Uchwała podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

Przewodniczący Rady Powiatu

Adam Chmiel

¹⁾Przepisy wprowadzające zmiany opublikowano w: Dz. U. z 2018r. poz. 130

²⁾Przepisy wprowadzające zmiany opublikowano w: Dz. U. z 2017r. poz. 38, 60, 962, 1292, 1321, 1428, 1543, 2371, Dz. U. z 2018r. poz. 107, 138

**POWIATOWY URZĄD PRACY
W TARNOWSKICH GÓRACH**

**Sprawozdanie z realizacji
„PROGRAMU PROMOCJI ZATRUDNIENIA
ORAZ AKTYWIZACJI LOKALNEGO RYNKU
PRACY W POWIECIE TARNOGÓRSKIM”
za rok 2017**

Tarnowskie Góry, marzec 2018

SPIS TREŚCI

1. CHARAKTERYSTYKA RYNKU PRACY POWIATU TARNOGÓRSKIEGO ZA 2017 ROK

1.1.	POZIOM I STOPA BEZROBOCIA	4
1.2.	STRUKTURA BEZROBOTNYCH	7
	BEZROBOTNE KOBIETY	9
1.3.	BEZROBOTNI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY	10
	OSOBY DO 30 ROKU ŻYCIA	10
	OSOBY DŁUGOTRWALE BEZROBOTNE	10
	BEZROBOTNI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA	11
	BEZROBOTNI KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ Z POMOCY SPOŁECZNEJ	12
	BEZROBOTNI POSIADAJĄCY CO NAJMNIEJ JEDNO DZIECKO DO 6 ROKU ŻYCIA LUB CO NAJMNIEJ JEDNO DZIECKO NIEPEŁNOSPRAWNE DO 18 ROKU ŻYCIA	12
	BEZROBOTNI NIEPEŁNOSPRAWNI	13
1.4.	BEZROBOTNI WEDŁUG GRUP ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI	13
1.5.	POSZUKUJĄCY PRACY	15
1.6.	ZWOLNIENIA Z PRZYCZYN DOTYCZĄCYCH ZAKŁADÓW PRACY W ROKU 2017	16

2. PROFILE POMOCY DLA OSÓB BEZROBOTNYCH

17

3. USŁUGI RYNKU PRACY

3.1.	POŚREDNICTWO PRACY	19
3.2.	POŚREDNICTWO PRACY ZWIĄZANE ZE SWOBODNYM PRZEPŁYWEM PRACOWNIKÓW MIĘDZY PAŃSTWAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ ORAZ EUROPEJSKIEGO OBSZARU GOSPODARCZEGO – SIEĆ EURES	21
	ZATRUDNIANIE CUDZOZIEMCÓW	22
3.3.	PORADNICTWO ZAWODOWE I INFORMACJA ZAWODOWA	23
3.4.	WSPÓŁPRACA Z OŚRODKAMI POMOCY SPOŁECZNEJ	25
	PROGRAM AKTYWIZACJA I INTEGRACJA	26
3.5.	ORGANIZACJA SZKOLEŃ I REALIZACJA BONÓW SZKOLENIOWYCH	26

4. INSTRUMENTY RYNKU PRACY

4.1.	DOTACJE NA ROZPOCZĘCIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ	29
4.2.	REFUNDACJE WYPOSAŻENIA LUB DOPOSAŻENIA STANOWISKA PRACY	30
4.3.	STAŻ I BON STAŻOWY	31
4.4.	PRZYGOTOWANIE ZAWODOWE DOROSŁYCH	32
4.5.	PRACE INTERWENCYJNE	32
4.6.	ROBOTY PUBLICZNE	33
4.7.	PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE	34
4.8.	FINANSOWANIE KOSZTÓW PRZEJAZDÓW DO MIEJSCA ZATRUDNIENIA, ODBYWANIA STAŻU, PRZYGOTOWANIA ZAWODOWEGO, SZKOLENIA	34

4.9	REFUNDACJA KOSZTÓW OPIEKI NAD DZIECKIEM LUB DZIEĆMI DO LAT 7	35
4.10.	DODATKI AKTYWIZACYJNE	35
4.11.	BON ZATRUDNIENIOWY	36
4.12.	BON NA ZASIEDLENIE	36
4.13	DOFINANSOWANIE WYNAGRODZENIA ZA ZATRUDNIENIE BEZROBOTNEGO, KTÓRY UKOŃCZYŁ 50 ROK ŻYCIA	37
4.14	REFUNDACJA KOSZTÓW WYNAGRODZENIA SKIEROWANEGO BEZROBOTNEGO DO 30 ROKU ŻYCIA	38

5. KRAJOWY FUNDUSZ SZKOLENIOWY	39
---------------------------------------	-----------

6. REALIZACJA ZADAŃ DOTYCZĄCYCH AKTYWIZACJI LOKALNEGO RYNKU PRACY	41
--	-----------

7. DODATKOWE DZIAŁANIA URZĘDU MAJĄCE NA CELU PODNIESIENIE JAKOŚCI OFEROWANYCH USŁUG	52
--	-----------

8. INFORMACJA DOTYCZĄCA EWIDENCJI BEZROBOTNYCH I ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU BEZROBOCIA ZA 2017 ROK	
---	--

8.1.	PASYWNE DZIAŁANIA URZĘDU OGRANICZAJĄCE SKUTKI BEZROBOCIA – BEZROBOTNI Z PRAWEM DO ZASIŁKU	56
8.2.	POSTĘPOWANIE ADMINISTRACYJNE I ORZECZNICTWO PROWADZONE PRZEZ PUP – STATYSTYKA	57
8.3.	GMINNE PUNKTY INFORMACYJNO – DORADCZE	57

PODSUMOWANIE DZIAŁALNOŚCI PUP W ROKU 2017	58
--	-----------

1. CHARAKTERYSTYKA RYNKU PRACY POWIATU TARNOGÓRSKIEGO ZA 2017 ROK

1.1. POZIOM I STOPA BEZROBOCIA

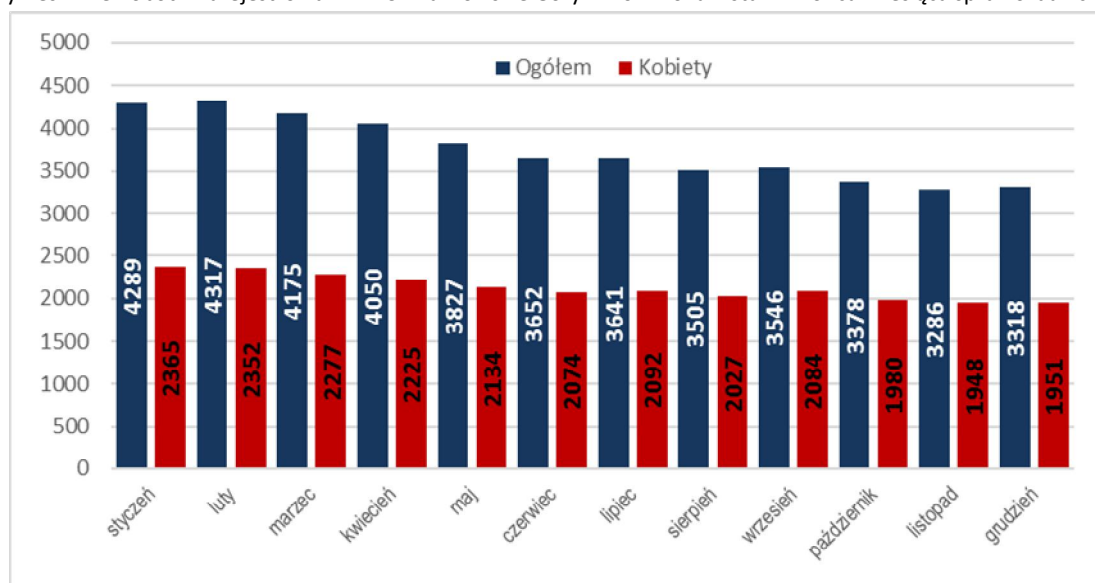
Na dzień 31 grudnia 2017 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowskich Górach zarejestrowanych było **3.318** osób bezrobotnych, w tym **1.951** kobiet. Liczba bezrobotnych była niższa od liczby osób zarejestrowanych w analogicznym okresie roku ubiegłego o **769 osób** (31.12.2016 r. – 4.087).

Tabela 1. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych wg stanu na dzień 31 grudnia w latach 2008-2017

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Liczba bezrobotnych ogółem	3.551	4.872	5.335	5.351	5.958	6.078	5.225	4.686	4.087	3.318

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

Wykres 1. Bezrobotni zarejestrowani w PUP Tarnowskie Góry w 2017 roku – stan w końcu miesiąca sprawozdawczego

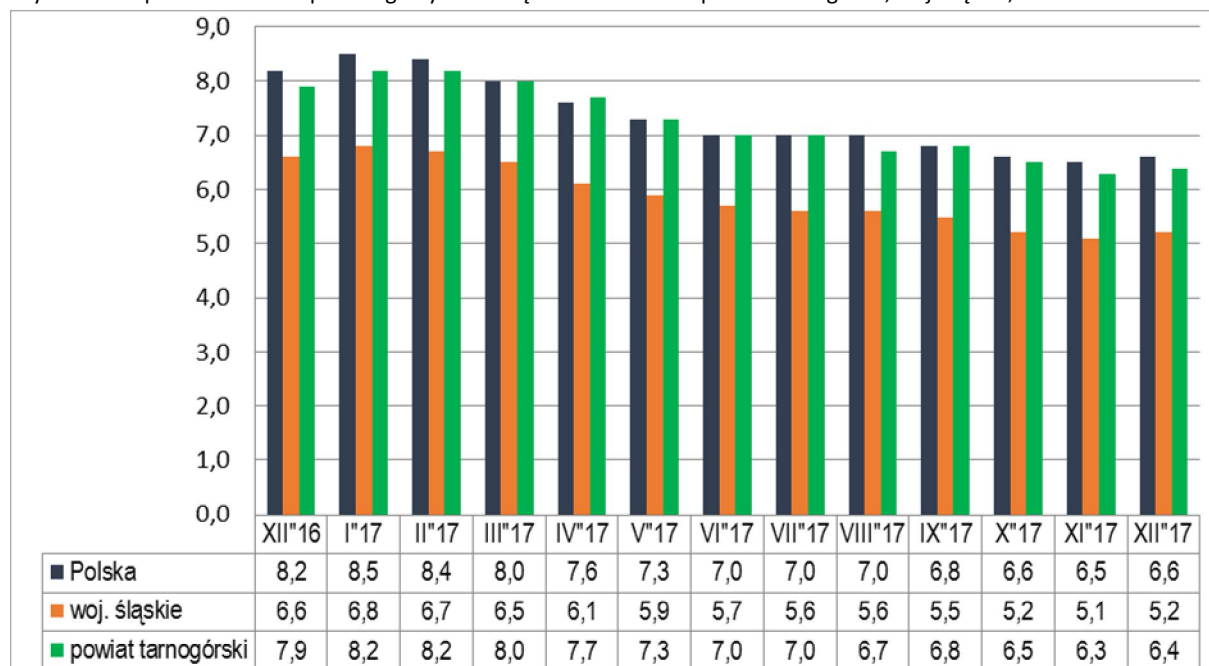

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

Na koniec grudnia 2017 roku stopa bezrobocia w powiecie tarnogórskim kształtowała się na poziomie **6,4%** i była niższa o 1,5 punktu procentowego w porównaniu do stopy bezrobocia w grudniu 2016 roku (7,9%).

W dalszym ciągu utrzymuje się tendencja niższej stopy bezrobocia w powiecie w porównaniu ze stopą bezrobocia w kraju, natomiast odnotowuje się wyższą stopę bezrobocia w powiecie w porównaniu ze stopą bezrobocia w woj. śląskim.

Wykres 2. Stopa bezrobocia w poszczególnych miesiącach 2017 roku – powiat tarnogórski, woj. śląskie, Polska

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wielkość bezrobocia w poszczególnych gminach naszego powiatu przedstawia poniższa tabela:

Tabela 2. Liczba bezrobotnych w poszczególnych gminach powiatu tarnogórskiego - stan na dzień 31.12.2017 r.

Miasto / Gmina	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wg stanu na 31.12.2017 r.			
	Ogółem	Kobiety	uprawnieni do zasiłku dla bezrobotnych	udział miasta/gminy w ogółem (%)
Powiat tarnogórski	3318	1951	409	x
M. Tarnowskie Góry	1498	865	182	45,1%
M. Radzionków	354	213	37	10,7%
Gm. Zbrostawice	339	197	37	10,2%
Gm. Świerklaniec	270	148	40	8,1%
M. Kalety	267	162	37	8,0%
M. Miasteczko Śląskie	204	121	13	6,1%
Gm. Tworóg	189	117	29	5,7%
Gm. Ożarowice	131	82	25	3,9%
Gm. Krupski Młyn	66	46	9	2,0%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

W 2017 roku ruch bezrobotnych (napływ i odpływ) kształtował się następująco:

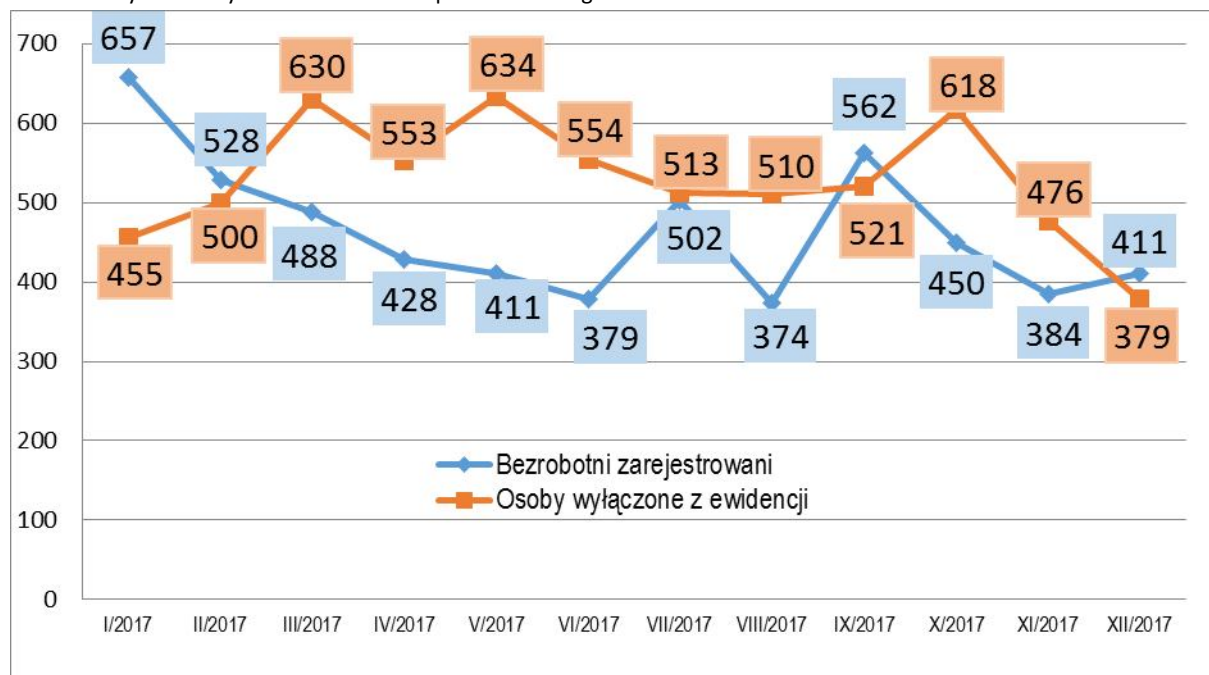
- ⇒ liczba bezrobotnych nowo zarejestrowanych wynosiła **5.574** osób, w tym 3.109 kobiet. Wśród nowo rejestrujących się 4.918 osób poprzednio pracowało, natomiast 656 nigdy nie pracowało;
- ⇒ z ewidencji wyłączono w okresie styczeń-grudzień 2017 roku **6.343** osoby, przyczyny pozbawienia statusu osoby bezrobotnej przedstawia poniższa tabela:

Tabela 3. Bilans bezrobotnych wyłączonych z ewidencji PUP Tarnowskie Góry w 2017 roku

podjęcie pracy			3.178 osób
w tym	podjęcie pracy niesubsydiowanej		2.444 osoby
	podjęcie pracy subsydiowanej		734 osoby
	w tym	w ramach prac interwencyjnych	201 osób
		w ramach robót publicznych	14 osób
		w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	32 osoby
		w ramach dotacji na podjęcie działalności gospodarczej	221 osób
		w ramach bonu zatrudnieniowego	17 osób
		w ramach bonu na zasiedlenie	13 osób
		w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia	35 osób
		refundacja kosztów wynagrodzenia skierowanego bezrobotnego do 30 roku życia	201 osób
rozpoczęcie szkolenia			113 osób
bon szkoleniowy			7 osób
rozpoczęcie stażu			325 osób
bon stażowy			28 osób
rozpoczęcie przygotowania zawodowego dorosłych			8 osób
rozpoczęcie prac społecznie użytecznych			91 osób
w tym w ramach PAI			14 osób
niepotwierdzenie gotowości do pracy			1.599 osób
odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej formy pomocy			223 osoby
dobrowolna rezygnacja			237 osób
inne przyczyny			534 osoby

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

Wykres 3. Płynność bezrobocia w powiecie tarnogórskim w 2017 roku

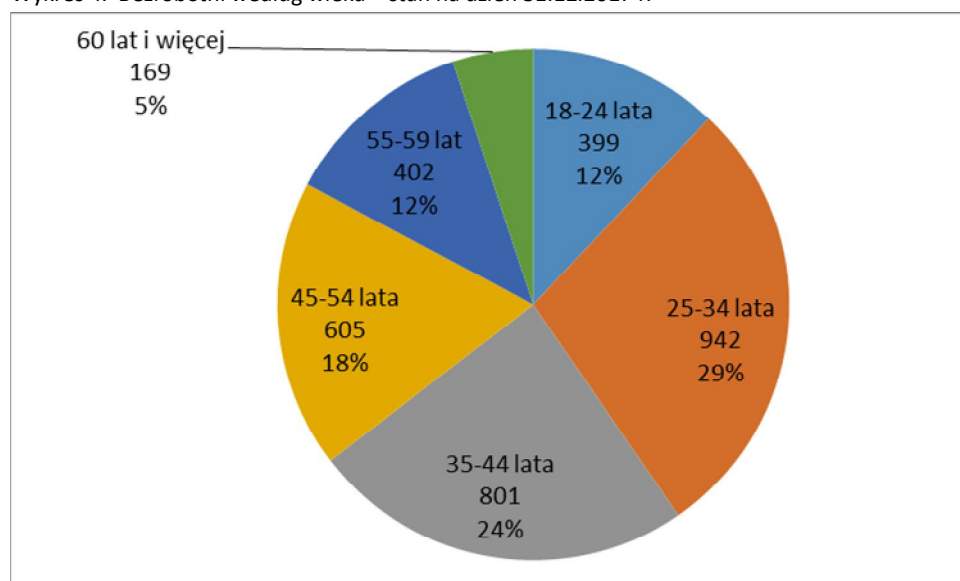
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

1.2. STRUKTURA BEZROBOTNYCH

Struktura zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowskich Górach osób bezrobotnych w 2017 roku:

⇒ **osoby bezrobotne według wieku:**

Wykres 4. Bezrobotni według wieku – stan na dzień 31.12.2017 r.

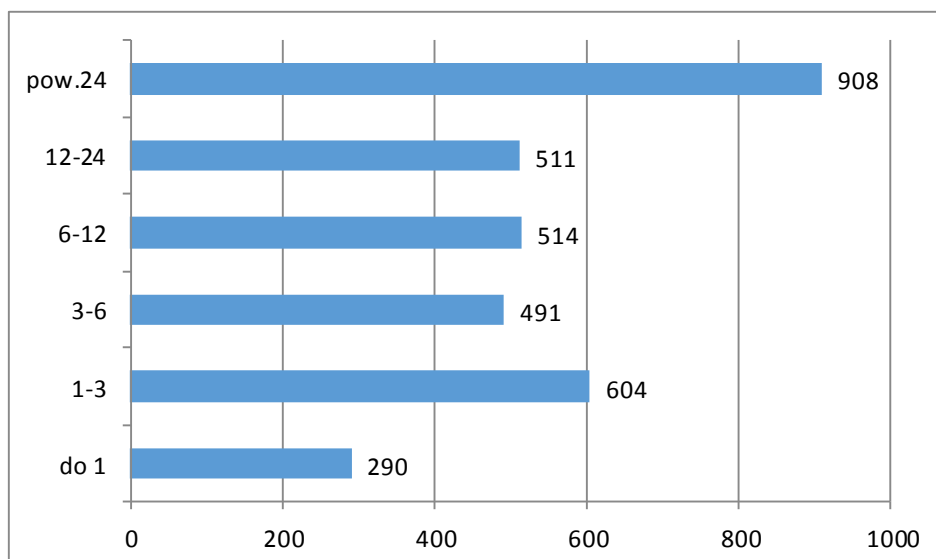

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

Najliczniejszą grupę stanowiły osoby młode w wieku 25-34 lata – 29% (942 osoby).

⇒ **osoby bezrobotne według czasu pozostawania bez pracy:**

Wykres 5. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy (w miesiącach) – stan na dzień 31.12.2017 r.

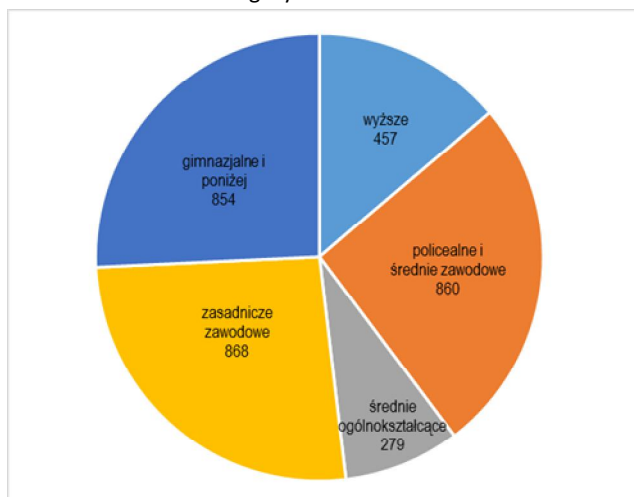

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

Długość czasu pozostawania bez pracy ma dla bezrobotnych szczególne znaczenie, decyduje bowiem nie tylko o ich sytuacji ekonomicznej, ale wpływa również na postawę osób poszukujących pracy, często prowadzi do bierności zawodowej. Lokalny rynek pracy charakteryzował się 42,8% udziałem w ogólnej liczbie bezrobotnych osób poszukujących pracy ponad rok (1.419 osoby), w tym 27,4% pozostawało w ewidencji ponad 2 lata (908 osób).

⇒ **osoby bezrobotne według wykształcenia:**

Wykres 6. Bezrobotni według wykształcenia – stan na dzień 31.12.2017 r.

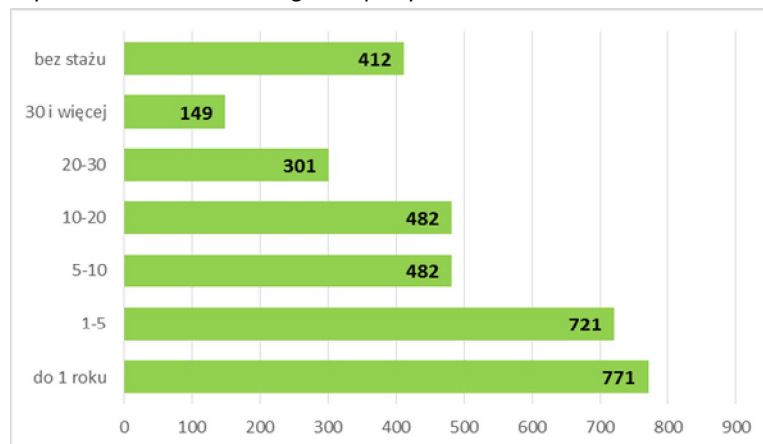
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

Według stanu na dzień 31.12.2017 r. największą grupę stanowiły osoby posiadające wykształcenie zawodowe (868 osób, tj. 26,2% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych) kolejną osoby bezrobotne z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (860

osób, tj. 25,9% ogółu zarejestrowanych) oraz osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne i poniżej (854 osoby, tj. 25,7% ogółu bezrobotnych).

⇒ **osoby bezrobotne według stażu pracy:**

Wykres 7. Bezrobotni według stażu pracy – stan na dzień 31.12.2017 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

Na dzień 31 grudnia 2017 r. bezrobotni dotychczas nie pracujący stanowili 12,4% ogółu bezrobotnych (412 osób zarejestrowanych). Najliczniejszą grupę stanowią osoby bezrobotne legitymujące się stażem pracy wynoszącym do 1 roku (771 osób – tj. 23,2% ogółu).

BEZROBOTNE KOBIETY

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowskich Górach utrzymuje się przewaga zarejestrowanych kobiet. Na dzień 31 grudnia 2017 roku bez pracy pozostawało **1.951** kobiet, co stanowi **58,8%** wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych.

Tabela 4. Liczba bezrobotnych kobiet wg stanu na dzień 31 grudnia w latach 2008-2017

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Liczba zarejestrowanych kobiet	2.133	2.673	2.920	2.999	3.326	3.317	2.843	2.617	2.276	1.951
Udział procentowy kobiet do bezrobotnych ogółem	60,1%	54,9%	54,7%	56,0%	55,8%	54,6%	54,4%	55,8%	55,7%	58,8%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

Ponadto według danych z końca grudnia 2017 r. bezrobotne kobiety stanowiły:

- 58,7% bezrobotnych uprawnionych do zasiłku;
- 65,7% bezrobotnych do 30 roku życia;
- 62,1% bezrobotnych długotrwale;
- 39,8% bezrobotnych powyżej 50 roku życia;
- 62,6% bezrobotnych bez kwalifikacji;
- 66,7% bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego;
- 57,3% bezrobotnych niepełnosprawnych.

1.3. BEZROBOTNI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY zgodnie z art. 49 USTAWY O PROMOCJI ZATRUDNIENIA I INSTYTUCJACH RYNKU PRACY

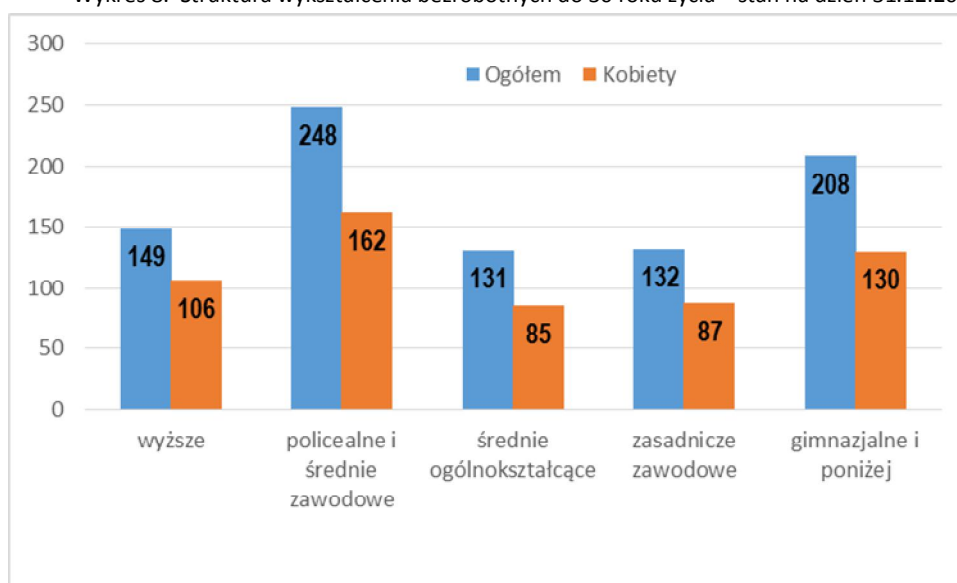
OSOBY DO 30 ROKU ŻYCIA

Na koniec 2017 roku w ewidencji osób bezrobotnych pozostawało **868** osób w wieku **do 30 roku życia**, w tym **570** kobiet. Osoby te stanowiły **26,2%** ogółu bezrobotnych na terenie powiatu tarnogórskiego. Osoby do 25 roku życia stanowiły 46% tej kategorii - 399 osób.

Wśród osób bezrobotnych do 30 roku życia największą liczbę stanowiły osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 29% ogółu. Następną grupę stanowili bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej – 24% oraz z wyższym wykształceniem – 17%.

Osoby młode pozostające bez pracy od 1 do 6 miesięcy – łącznie stanowiły 56% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych do 30 roku życia.

Wykres 8. Struktura wykształcenia bezrobotnych do 30 roku życia – stan na dzień 31.12.2017 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

OSOBY DŁUGOTRWALE BEZROBOTNE

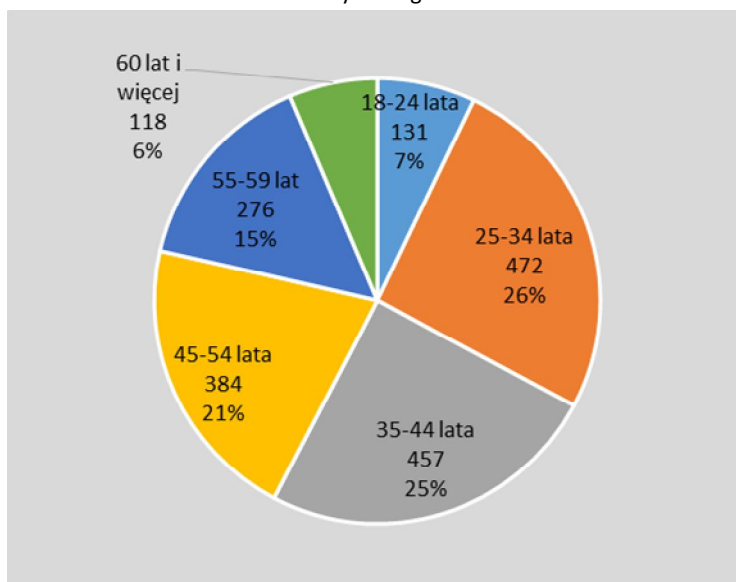
W powiecie tarnogórskim nadal utrzymuje się wysoki odsetek osób **długotrwale bezrobotnych** (55,4% ogółu bezrobotnych), czyli pozostających w ewidencji powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych.

Na dzień 31.12.2017 r. w ewidencji urzędu pozostawało **1.838** osób długotrwale bezrobotnych, w tym **1.141** kobiety (62,1% ogółu długotrwale bezrobotnych). Największą grupę w tej kategorii tworzą osoby:

- **o niskich kwalifikacjach zawodowych** – z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej – stanowią 29,8% (548 osób), drugą co do wielkości grupę stanowią osoby z wykształceniem zawodowym - 28,8% (529 osób);
- **w wieku 25-44** – stanowią 50,6% tej kategorii (929 osób);
- **osoby w wieku 45+** - stanowią one 42,3% (778 osób).

Jak kształtuje się struktura bezrobotnych długotrwale w przekroju wieku obrazuje wykres:

Wykres 9. Struktura wieku bezrobotnych długotrwale – stan na dzień 31.12.2017 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

BEZROBOTNI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA

Na dzień 31 grudnia 2017 roku w urzędzie zarejestrowanych było **891** osób bezrobotnych **powyżej 50 roku życia**, co stanowi 26,9% ogółu bezrobotnych, w populacji tych bezrobotnych 571 osób to osoby w wieku 55 i więcej lat (w tym: 169 powyżej 60 lat). Grupa ta charakteryzuje się:

- **długim czasem pozostawania bez pracy** – 51,5% ogółu osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia pozostawało w rejestrach tut. Urzędu co najmniej 12 miesięcy, w tym 38,5% pozostaje bez pracy powyżej 24 miesięcy;
- **niskim poziomem wykształcenia** – wykształcenie zasadnicze posiada 364 osób, wykształcenie gimnazjalne i poniżej posiada 269 osób, łącznie stanowią oni 71,1% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych powyżej 50 roku życia.

Tak duża ilość osób pozostających bez zatrudnienia przez okres dłuższy niż 1 rok wynika przede wszystkim z faktu utrudnionej aktywizacji tych osób. Spowodowane to jest niejednokrotnie przez oczekiwania pracodawców dyskryminujące osoby bezrobotne ze względu na posiadany wiek (preferowane są osoby młodsze) lub niechęć osób w tym wieku do aktywizacji zawodowej.

BEZROBOTNI KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ Z POMOCY SPOŁECZNEJ

Na dzień 31 grudnia 2017 roku w ewidencji urzędu pozostawały **23** osoby bezrobotne korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej.

Grupa ta zmniejszyła się o 73 osoby w porównaniu do roku 2016.

BEZROBOTNI POSIADAJĄCY CO NAJMNIEJ JEDNO DZIECKO DO 6 ROKU ŻYCIA LUB CO NAJMNIEJ JEDNO DZIECKO NIEPEŁNOSPRAWNE DO 18 ROKU ŻYCIA

Na dzień 31 grudnia 2017 roku w ewidencji urzędu pozostawało **456** osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia, stanowiły one 13,7% ogółu bezrobotnych.

Wśród osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia największy odsetek stanowią:

- pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy – 262 osób, tj. 57,4% ogółu bezrobotnych w tej kategorii,
- osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej - 134 osoby, tj. 29,4% ogółu tej kategorii,
- w wieku 25-34 – 251 osób, tj. 55% ogółu tej kategorii,
- staż pracy do 1 roku – 136 osób, tj. 29,8% ogółu bezrobotnych w tej kategorii.

BEZROBOTNI NIEPEŁNOSPRAWNI

Na dzień 31.12.2017 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowskich Górach zarejestrowanych było **171** osób niepełnosprawnych (5,2%).

Tabela 5. Struktura bezrobotnych niepełnosprawnych – stan na dzień 31.12.2017 r.

wyszczególnienie		ogółem	w tym kobiety	Czas pozostawania bez pracy w miesiącach					
				do 1	1-3	3-6	6-12	12-24	powyżej 24
Stopień niepełnosprawności	znaczny	15	x	0	2	0	3	1	9
	umiarkowany	83		4	13	7	21	12	26
	lekki	73		4	11	12	16	9	21
Wiek	18-24	10	8	1	2	3	1	3	0
	25-29	9	5	0	2	1	2	2	2
	30-39	28	22	4	6	4	7	2	5
	40-44	11	5	1	2	4	1	2	1
	45-49	16	7	1	4	0	6	4	1
	50-54	31	20	0	4	1	13	5	8
	55-59	47	31	1	2	5	9	4	26
	60-64 lata	19	0	0	4	1	1	0	13
Wykształcenie	wyższe	17	x	1	6	2	5	1	2
	policealne, średnie zawodowe	35		3	5	5	10	5	7
	średnie ogólnokształcące	13		1	3	1	1	3	4
	zasadnicze zawodowe	61		1	4	8	15	8	25
	gimnazjalne i poniżej	45		2	8	3	9	5	18
Ogółem		171	98	8	26	19	40	22	56

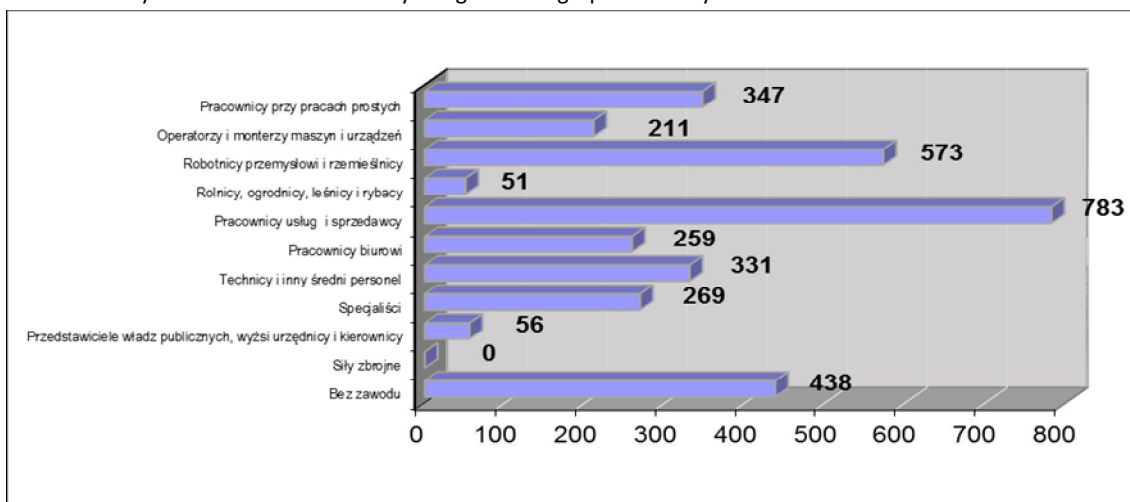
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

1.4. BEZROBOTNI WEDŁUG GRUP ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI

Na dzień 31 grudnia 2017 r. **2.880** osób bezrobotnych **posiadało zawód** (specjalność) – tj. 86,8%, natomiast **438** osób **nie posiadało żadnego zawodu**, co stanowi 13,2% ogółu bezrobotnych.

Liczbę zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie tarnogórskim według 10 grup zawodowych tzw. grup wielkich prezentuje wykres na kolejnej stronie.

Wykres 10. Udział bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych – stan na dzień 31.12.2017 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

Poniższe zestawienie prezentuje liczbę zarejestrowanych bezrobotnych według posiadanych zawodów (specjalności) z wyszczególnieniem grup wielkich i grup dużych „*Klasyfikacji zawodów i specjalności*”:

Tabela 6. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wg grup zawodów – stan na dzień 31.12.2017 r.

Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani	
	stan na 31.12.2017	udział % w ogólnej liczbie bezrobotnych
Bez zawodu	438	13,20%
0 Siły zbrojne	0	0,00%
1 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	56	1,69%
11 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni	11	x
12 Kierownicy ds. zarządzania i handlu	17	x
13 Kierownicy ds. produkcji i usług	16	x
14 Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	12	x
2 Specjaliści	269	8,11%
21 Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	62	x
22 Specjaliści ds. zdrowia	19	x
23 Specjaliści nauczania i wychowania	45	x
24 Specjaliści ds. ekonomicznych i zarządzania	88	x
25 Specjaliści ds. technologii informacyjno-komunikacyjnych	9	x
26 Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	46	x
3 Technicy i inny średni personel	331	9,98%
31 Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	93	x
32 Średni personel ds. zdrowia	61	x
33 Średni personel ds. biznesu i administracji	110	x
34 Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	44	x
35 Technicy informatycy	23	x
4 Pracownicy biurowi	259	7,81%
41 Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	132	x
42 Pracownicy obsługi klienta	54	x
43 Pracownicy ds. finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	65	x
44 Pozostali pracownicy obsługi biura	8	x

5 Pracownicy usług i sprzedawcy	783	23,60%
51 Pracownicy usług osobistych	259	x
52 Sprzedawcy i pokrewni	488	x
53 Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	9	x
54 Pracownicy usług ochrony	27	x
6 Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	51	1,54%
61 Rolnicy produkcji towarowej	41	x
62 Leśnicy i rybacy	9	x
63 Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	1	x
7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	573	17,27%
71 Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	149	x
72 Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	207	x
73 Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	12	x
74 Elektrycy i elektronicy	46	x
75 Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	159	x
8 Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	211	6,36%
81 Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	132	x
82 Monterzy	29	x
83 Kierowcy i operatorzy pojazdów	50	x
9 Pracownicy przy pracach prostych	347	10,46%
91 Pomoce domowe i sprzątaczk	88	x
92 Robotnicy wykonujący prace proste w rolnictwie, leśnictwie i rybactwie	2	x
93 Robotnicy wykonujący prace proste w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	206	x
94 Pracownicy wykonujący prace proste związane z przygotowaniem posiłków	22	x
95 Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach	0	x
96 Ładowacze nieczystości i inni pracownicy wykonujący prace proste	29	x
razem	3318	100,00%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

1.5. POSZUKUJĄCY PRACY

Termin „poszukujący pracy” oznacza osobę zarejestrowaną w powiatowym urzędzie pracy poszukującą zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub innej formy pomocy.

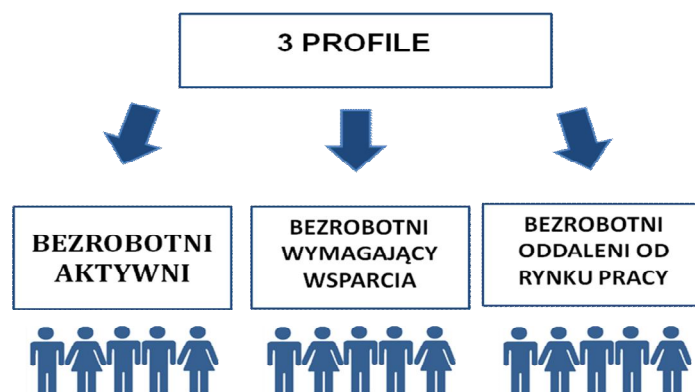
W końcu 2017 roku w rejestrze tut. Urzędu pozostawało **81** osób poszukujących pracy, w tym 27 kobiet. W porównaniu do roku 2016 odnotowano wzrost o 1 osobę. Wśród tej grupy 49 osób (w tym 15 kobiet) posiadało orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.

1.6. ZWOLNIENIA Z PRZYCZYN DOTYCZĄCYCH ZAKŁADÓW PRACY W ROKU 2017

Do tut. Urzędu w 2017 r. wpłynęły informacje o planowanych zwolnieniach w zakładach pracy, które mają swoje siedziby w całej Polsce, a zatrudniają osoby zamieszkujące na terenie powiatu tarnogórskiego, w tym m.in.: Poczta Polska S.A., PKO PB S.A., PZU S.A., PZU Życie S.A., TESCO Polska sp. z o.o., MONTAN STAL Sp. z o.o.

2. PROFILE POMOCY DLA OSÓB BEZROBOTNYCH

PUP udzielając bezrobotnemu pomocy, niezwłocznie po rejestracji, ustala dla bezrobotnego **profil pomocy**, określający zakres form pomocy, jakie można klientowi zaproponować po dokonaniu indywidualnej diagnozy jego sytuacji.

- a) I profil pomocy – bezrobotni aktywni, którzy nie potrzebują specjalistycznej pomocy – PUP może zastosować pośrednictwo pracy, a także w uzasadnionych przypadkach poradnictwo zawodowe lub szkolenia, dotacje na rozpoczęcie działalności oraz inne formy pomocy;
- b) II profil pomocy – bezrobotni wymagający wsparcia, którzy będą korzystać ze wszystkich usług i instrumentów określonych w ustawie;
- c) III profil pomocy – bezrobotni oddaleni od rynku pracy, którzy będą aktywizowani w ramach Programu Aktywizacja i Integracja realizowanego przez PUP i OPS oraz w ramach działań aktywizacyjnych zlecanych przez Urząd Pracy, lub poprzez programy specjalne, skierowanie do zatrudnienia wspieranego u pracodawcy.

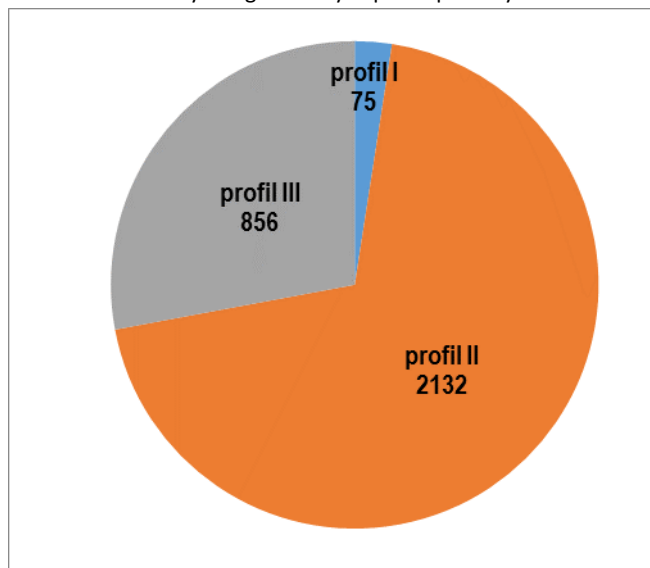
Pracownicy Powiatowego Urzędu Pracy w 2017 r. ustalili łącznie **5365** profili.

Profil I ustalono w 274 przypadkach, profil II ustalono w 4335 przypadkach, profil III ustalono w 756 przypadkach.

Na dzień **31.12.2017 r.** w ewidencji pozostawało:

- **75** osób z ustalonym **I profilem** pomocy, tj. 2,5% ogółu osób z ustalonym profilem,
- **2.132** osób z ustalonym **II profilem** pomocy, tj. 69,6%
- **856** osób z ustalonym **III profilem** pomocy, tj. 27,9%

Wykres 11. Struktura bezrobotnych wg ustalonych profili pomocy – stan na dzień 31.12.2017 r.

Źródło: opracowanie własne PUP Tarnowskie Góry.

3. USŁUGI RYNKU PRACY

W ramach struktury Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowskich Górach wyodrębniono *Centrum Aktywizacji Zawodowej* (CAZ), tj. wyspecjalizowaną komórkę organizacyjną PUP realizującą zadania w zakresie usług, instrumentów oraz programów rynku pracy.

CAZ świadczy usługi: wspierające osoby bezrobotne i poszukujące pracy w uzyskaniu zatrudnienia, pracodawcom w pozyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach, pozyskiwania ofert pracy.

3.1. POŚREDNICTWO PRACY

W 2017 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowskich Górach wpłynęło **5714 ofert pracy**, w tym 1032 oferty pracy subsydiowanej (staże, przygotowanie zawodowe dorosłych, prace interwencyjne, roboty publiczne).

Dział Pośrednictwa Pracy w 2017 roku:

- **zorganizował 68 spotkań z bezrobotnymi w ramach giełd pracy i rekrutacji grupowych**, w których uczestniczyło **521 osób bezrobotnych**;
- **991 osób** bezrobotnych wezwano w celu przedstawienia możliwości podjęcia pracy;
- wydano **3510** skierowań do podjęcia pracy, odbycia stażu, przygotowania zawodowego, prac interwencyjnych bądź innych form aktywizacji zawodowej;
- udzielono **5997** informacji o będących w realizacji ofertach pracy;
- **4.480 osób** objęto Indywidualnym Planem Działania.

W dniu **7 kwietnia 2017** roku Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach zorganizował Targi Pracy. Spotkanie – przy licznych udziałach osób bezrobotnych, poszukujących pracy oraz osób zainteresowanych problematyką rynku pracy - odbyło się w Tarnogórskim Centrum Kultury. W Targach wzięło udział **45** podmiotów i organizacji, wśród których znajdowało się:

- **23** pracodawców z terenu powiatu i miast ościennych,
- **6** urzędów pracy (w tym WUP Katowice oraz urzędy pracy z: Chorzowa, Bytomia, Gliwic, Rudy Śląskiej),

- **2** jednostki szkoleniowe (Centrum Kształcenia Zawodowego z Bytomia, Ośrodek Szkoleniowy Elpax Sp. z o.o. z Bytomia),
- **3** przedstawicielstwa Ochotniczych Hufców Pracy (Komenda Główna OHP z Katowic, OHP - Punkt Pośrednictwa Pracy Pyskowice, OHP – Punkt Pośrednictwa Pracy Tarnowskie Góry),
- **4** organizacje współpracujące z publicznymi służbami zatrudnienia (Izba Rzemieślnicza oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Katowicach, Inkubator Przedsiębiorczości w Tarnowskich Górach, Okręgowy Inspektorat Pracy z Katowic, ZUS Inspektorat w Tarnowskich Górach),
- **4** agencje pośrednictwa pracy i pracy tymczasowej (EMI s.c., InterKadra Sp. z o.o., Randstad Sp. z o.o., Work Service Express),
- **3** szkoły policealne (Centrum Nauki i Biznesu ŻAK, Centrum Kształcenie Ustawicznego w Tarnowskich Górach oraz Zespół Szkół Chemiczno-Medycznych i Ogólnokształcących w Tarnowskich Górach).

Pracodawcy, agencje pracy, wojewódzki i powiatowe urzędy pracy oraz hufce pracy uczestniczące w Targach miały do zaoferowania razem **1679** ofert zatrudnienia. Wolne wakaty oferowane na Targach koncentrowały się w przeważającej części w branżach: prac fizycznych oraz usług, budownictwa, usług prozdrowotnych (opiekunowie), operatorów maszyn i urządzeń, motoryzacji/transportu, gastronomii/hotelarstwa, handlowej, umysłowej, przetwórstwa i obróbki metali, elektrycznej/elektronicznej oraz odzieżowej.

Dla osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności dostępnych było **50** ofert pracy w różnych branżach i specjalnościach (m.in. prace porządkowe, ochrona mienia, pakowacz, magazynier, pracownik gospodarczy, operator maszyn CNC).

Zaproszone jednostki szkoleniowe i edukacyjne oferowały w szczególności kursy zawodowe oraz możliwości podwyższenia własnych kwalifikacji zawodowych.

Ponadto na miejscu doradcy zawodowi Urzędu udzielali informacji zawodowej, m.in. z zakresu sporządzania dokumentów aplikacyjnych (CV i listy motywacyjne), planowania działań zawodowych oraz prowadzenia rozmów kwalifikacyjnych.

W trakcie Targów osoby zainteresowane mogły również zapoznać się z wieloma ofertami pracy w ramach **sieci EURES** - świadczących usługi pośrednictwa pracy w krajach EU/EOG. Upowszechniane przez Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach oferty obejmowały zawody

związane z: opieką medyczną (opiekunowie, pielęgniarki), pracami fizycznymi w różnych zawodach (montażysty, prace sezonowe przy zbiorach owoców i warzyw, magazynierzy, pracownicy produkcyjni, operatorzy maszyn, itp.), budownictwem, transportem, usługami oraz w innych specjalizacjach. W sumie przedstawiono **147 ofert pracy** w ramach sieci **EURES**.

Opracowany został „**Monitoring Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych**” za rok 2016, oraz raport Monitoringu Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych za I półrocze 2017 r.

Ponadto został opracowany **Informator dla gimnazjalistów „Szkoły ponadgimnazjalne w powiecie tarnogórskim 2017/2018”**.

Dokumenty te są dostępne na stronie urzędu.

Pracownicy Działu Pośrednictwa Pracy i Poradnictwa Zawodowego czynnie uczestniczyli w panelu roboczym w lipcu 2017 r. w ramach przeprowadzonego badania „Barometr zawodów – prognoza na 2018 rok”.

„Barometr zawodów” jest badaniem ogólnopolskim, realizowanym przez powiatowe urzędy pracy. Jest to krótkookresowe, jednoroczne badanie jakościowe określające zapotrzebowanie na pracowników w kolejnym roku. Barometr powstaje osobno dla każdego powiatu oraz dla całego województwa. Zostało one przeprowadzone po raz pierwszy w Polsce w 2015 r.

Wyniki badania dla powiatu tarnogórskiego dostępne są na stronie internetowej www.barometrzawodow.pl

3.2. POŚREDNICTWO PRACY ZWIĄZANE ZE SWOBODNYM PRZEPŁYWEM PRACOWNIKÓW MIĘDZY PAŃSTWAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ ORAZ EUROPEJSKIEGO OBSZARU GOSPODARCZEGO - SIEĆ EURES

W okresie od 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r. urząd pracy:

- dysponował **244 zagranicznymi** ofertami pracy (razem 2849 miejsc pracy) oraz **3 krajowymi** ofertami (7 miejsc pracy) **EURES**;
- podjął współdziałanie z instytucjami w zakresie działalności sieci EURES, tj. Gminnymi Centrami Informacji, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodkami Pomocy

Społecznej oraz Instytucjami Szkoleniowymi - nawiązano 48 kontaktów z ww. instytucjami;

- **przedstawił 136 osobom** bezrobotnym oraz poszukującym pracy **oferty pracy za granicą** w różnych zawodach oraz informacje nt. działalności sieci EURES.

ZATRUDNIENIE CUDZOZIEMCÓW

Od połowy 2006 roku obowiązują **ułatwienia w zatrudnianiu cudzoziemców** z państw takich jak **Republika Armenii, Republika Białorusi, Republika Gruzji, Republika Mołdawii, Federacja Rosyjska lub Ukraina**. Obywatele tych państw mogą wykonywać pracę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę, w okresie **nieprzekraczającym 6 miesięcy w ciągu kolejnych 12 miesięcy**, na podstawie oświadczenia podmiotu o zamiarze powierzenia im wykonywania pracy, zarejestrowanego w powiatowym urzędzie pracy właściwym ze względu na miejsce pobytu stałego lub siedzibę składającego oświadczenie.

W **2017** roku PUP Tarnowskie Góry zarejestrował **3080** oświadczeń o zamiarze powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcom. W 2014 r. zarejestrowano 2888 oświadczeń, w 2015 r. – 5066, w 2016 r. 3647 oświadczeń.

W przypadku gdy podmiot chce powierzyć wykonywanie pracy cudzoziemcowi, na które wymagane jest zezwolenie na pracę zgodnie z procedurą wymagane jest uzyskanie przez ten podmiot *Informacji starosty właściwego ze względu na główne miejsce wykonywania pracy przez cudzoziemca o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych pracodawcy w oparciu o rejestry bezrobotnych i poszukujących pracy lub o negatywnym wyniku rekrutacji organizowanej dla pracodawcy*. W takim przypadku urząd przyjmuje od pracodawcy ofertę pracy wraz z wnioskiem o *Informację*. Następnie niezwłocznie sprawdza, czy wśród osób zarejestrowanych w urzędzie pracy są kandydaci spełniający wymagania określone w ofercie pracy. W przypadku pozytywnej weryfikacji rejestru, informuje podmiot składający ofertę o liczbie kandydatów spełniających wymagania określone w ofercie. Następnie, w uzgodnieniu z podmiotem składającym ofertę, kieruje kandydatów spełniających wymagania do ww. podmiotu. Nadto urząd dokonuje analizy wysokości proponowanego wynagrodzenia w odniesieniu do wysokości wynagrodzenia w takim samym lub porównywalnym zawodzie lub rodzaju pracy.

Informacja starosty wydawana jest na wniosek podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi w terminie:

- nie dłuższym niż 14 dni od dnia złożenia oferty pracy w powiatowym urzędzie pracy, jeżeli z analizy rejestru bezrobotnych i poszukujących pracy nie wynika, że istnieje możliwość zorganizowania rekrutacji;
- nie dłuższym niż 21 dni od dnia złożenia oferty pracy w przypadku organizowania rekrutacji wśród bezrobotnych i poszukujących pracy.

W 2017 r. przygotowanych zostało **169** opinii Starosty o sytuacji na lokalnym rynku w związku z powierzeniem pracy cudzoziemcom.

3.3. PORADNICTWO ZAWODOWE I INFORMACJA ZAWODOWA

Poradnictwo zawodowe to usługa, która ma na celu udzielanie osobom bezrobotnym i poszukującym pracy pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu lub miejsca pracy oraz w planowaniu rozwoju kariery zawodowej, a także na przygotowaniu do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu i podejmowaniu pracy, a pracodawcom w doborze kandydatów do pracy i wspieraniu rozwoju zawodowego pracodawcy.

Powyższe cele były realizowane w formie:

- **porad indywidualnych**, z których skorzystało **321** osób. Przeprowadzono **560** rozmów doradczych. W wyniku podjętych działań **101** osób podjęło zatrudnienie.
- **indywidualnej informacji zawodowej** – udzielono jej **1.487** osobom;
- **grupowej informacji zawodowej**, do której skierowano **79** osoby. Przeprowadzono **9 spotkań** z osobami bezrobotnymi i poszukującymi pracy, w których wzięły udział **63** osoby. Tematyka spotkań dotyczyła m.in. usług oferowanych przez PUP, realizowanych projektów, metod rekrutacji i selekcji pracowników, przygotowania dokumentów aplikacyjnych, przedsiębiorczości oraz sieci EURES.
- **grupowego poradnictwa zawodowego**, gdzie skierowano **171** osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Zajęcia ukończyły **143** osoby.

Przeprowadzono następujące zajęcia:

- 3 grupy zajęciowe nt. „*Samozatrudnienie – krok po kroku*”,
- 4 grupy zajęciowe nt. „*Tworząc w twarz z pracodawcą – jak przygotować się do*

rozmowy kwalifikacyjnej”,

- 1 grupa zajęciowa nt. „*Określ swoje predyspozycje*”,
- 2 grupy zajęciowe nt. „*Jak znaleźć czas na rodzinę i pracę – zarządzanie sobą w czasie*”,
- 6 grup zajęciowych nt. „*Rynek pracy, a wsparcie z PUP*”.

Po zakończeniu zajęć z zakresu poradnictwa zawodowego **429** osób podjęło pracę.

Doradcy zawodowi przygotowywali wraz z pośrednikami pracy **Indywidualne Plany Działania (IPD)** dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Łącznie przygotowano je dla **4.480** osób bezrobotnych.

Do ponadstandardowych działań Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowskich Górach należy m.in. współpraca doradców zawodowych ze **szkołami i ośrodkami szkolno-wychowawczymi** z terenu powiatu tarnogórskiego.

W okresie sprawozdawczym odbyły się spotkania z młodzieżą następujących szkół:

- Zespół Szkół Artystyczno-Projektowych w Tarnowskich Górach,
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Tarnowskich Górach,
- Zespół Szkół Budowlano – Architektonicznych w Tarnowskich Górach
- Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Krupskim Młynie
- Zespół Szkół Specjalnych w Kaletach,
- Zespół Szkół Specjalnych w Krupskim Młynie,
- Publiczne Gimnazjum nr 3 w Tarnowskich Górach.

Celem zajęć zawodoznawczych dla młodzieży jest wstępna preorientacja zawodowa. Wiedza ta ma prowadzić do świadomego i wolnego wyboru zawodu, a tym samym planowania indywidualnej kariery zawodowej.

Doradcy zawodowi starają się pomagać młodym osobom w poznaniu i wykorzystaniu własnego potencjału edukacyjnego oraz zawodowego, w sprecyzowaniu własnych możliwości i pragnień dotyczących przyszłej drogi edukacyjno-zawodowej. Doradcy zwracają również uwagę na czynniki decydujące o trafnym wyborze zawodu, na które składa się przede wszystkim znajomość samego siebie, czyli realistyczne spostrzeganie własnej osoby oraz umiejętność stawiania sobie celów i ich realizacji.

Podczas spotkań z klasami maturalnymi doradcy zawodowi przekazują informacje dotyczące funkcjonowania Urzędu Pracy oraz form wsparcia dla osób bezrobotnych/poszukujących

pracy. Poruszane są również zagadnienia dotyczące sytuacji na rynku pracy, sposobów poszukiwania pracy, zasad pisania życiorysu zawodowego (CV) i listu motywacyjnego oraz elementów autoprezentacji i przygotowania się do rozmowy kwalifikacyjnej z pracodawcą.

W roku 2017 Urząd kontynuował uczestnictwo w działaniach projektu współfinansowanego ze środków EFS pn. **„Wiedza i praktyka kluczem do skutecznej pomocy bezrobotnym osobom niepełnosprawnym”**, którego realizatorem był Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach. W kwietniu 2017 r. w ramach cyklu szkoleń *„Polityka społeczna i praca socjalna – jak to jest zrobione?”* organizowanych przez Wydział Nauk Społeczno-Pedagogicznych w Katowicach doradca zawodowy PUP Tarnowskie Góry zaprezentował doświadczenia we wdrażaniu w służbach zatrudnienia elementów metody Case Management.

3.4. WSPÓŁPRACA Z OŚRODKAMI POMOCY SPOŁECZNEJ

W lutym 2017 r. odbyło się spotkanie z Dyrektorami ośrodków pomocy społecznej naszego powiatu, które dotyczyło omówienia realizacji zadań wynikających z przepisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, m.in. podjęcia działań w ramach Programu Aktywizacja i Integracja oraz współpracy na rok 2017.

7 ośrodków pomocy społecznej (Kalety, Krupski Młyn, Miasteczko Śląskie, Radzionków, Świerklaniec, Tarnowskie Góry, Zbrosławice) w 2017 korzystało z możliwości komunikacji drogą elektroniczną za pomocą uruchomionej w grudniu 2013 r. Samorządowej Elektronicznej Platformy Informacyjnej (SEPI) umożliwiającej wymianę informacji pomiędzy PUP a jednostkami pomocy społecznej w zakresie udzielania informacji o wspólnych klientach.

W odpowiedzi na złożone wnioski Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach wystawił **2794** elektroniczne zaświadczenia w bezpieczny i szybki sposób (w 2016 r. – 2652). Dotychczasowe papierowe zaświadczenia zostały zastąpione wersją elektroniczną co znacznie ułatwia i usprawnia pracę.

PROGRAM AKTYWIZACJA I INTEGRACJA

Powiatowy Urząd Pracy samodzielnie lub we współpracy z ośrodkiem pomocy społecznej może inicjować działania w zakresie aktywizacji zawodowej i integracji społecznej bezrobotnych dla których ustalono profil pomocy III, w ramach **Programu Aktywizacja i Integracja (PAI)**. Działania w zakresie aktywizacji zawodowej bezrobotnych są realizowane przez urząd pracy w ramach prac społecznie użytecznych.

W ramach programu PAI zawarto porozumienie z gminą Zbrosławice oraz miastem Tarnowskie Góry, w wyniku czego do wykonywania prac społecznie użytecznych skierowano łącznie **14 osób**, w tym 12 kobiet.

3.5. ORGANIZACJA SZKOLEŃ I REALIZACJA BONÓW SZKOLENIOWYCH

W roku 2017 PUP Tarnowskie Góry na **szkolenia zawodowe** skierował **113** osób, w tym 26 kobiet. Dodatkowo skierowano **7** osób na szkolenie w ramach przyznanego **bonu szkoleniowego**, w tym 2 kobiety. Szkolenia (w tym w ramach bonu szkoleniowego) ukończyło 118 osób – (5 osób kontynuowało szkolenie rozpoczęte w 2016 r.).

Na wniosek **bezrobotnego do 30 roku życia** starosta może przyznać **bon szkoleniowy** stanowiący gwarancję skierowania bezrobotnego na wskazane przez niego szkolenie oraz opłacenia kosztów, które zostaną poniesione w związku z podjęciem szkolenia. W ramach bonu szkoleniowego finansowane są do wysokości 100% przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu przyznania bonu szkoleniowego koszty:

- a) jednego lub kilku szkoleń, w tym kosztów kwalifikacyjnego kursu zawodowego i kursu nadającego uprawnienia zawodowe,
- b) niezbędnych badań lekarskich lub psychologicznych,
- c) przejazdu na szkolenia (wysokość uzależniona jest od liczby godzin szkolenia),
- d) zakwaterowania (wysokość uzależniona jest od liczby godzin szkolenia).

Organizowano szkolenia indywidualne, w przypadku uprawdopodobnienia przez osobę bezrobotną, że po zakończeniu szkolenia zostanie zatrudniona przez zakład pracy. W ramach szkoleń grupowych zorganizowano szkolenia z zakresu przedsiębiorczości.

Szkolenia zorganizowano ze środków krajowych Funduszu Pracy, programu specjalnego „Kariera na start”, w tym dodatkowo pozyskanych środków w ramach rezerwy Ministra

Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na aktywizację zawodową bezrobotnych zwolnionych z pracy z przyczyn niedotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi.

Najwięcej, bo **63** osoby – kończące tę formę aktywizacji, nie ukończyły 30 roku życia.

Tabela prezentuje ilość osób bezrobotnych będących w „szczególnej sytuacji na rynku pracy” zgodnie z grupami wymienionymi w art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, które ukończyły szkolenie:

Tabela 7. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy, które ukończyły szkolenie w 2017 r.

Kategoria osób	Liczba osób przeszkolonych	odsetek
bezrobotni do 30 roku życia	65	55,1%
długotrwale bezrobotni	16	13,6%
bezrobotni powyżej 50 roku życia	9	7,6%
bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	4	3,4%
bezrobotni korzystający ze świadczeń pomocy społecznej	4	3,4%
bezrobotni niepełnosprawni	4	3,4%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

Obszary tematyczne szkoleń były zróżnicowane. Poniższa tabela prezentuje ich podział.

Tabela 8. Obszary zawodowe szkoleń – rok 2017.

Obszar szkolenia bezrobotnych	Liczba osób, które ukończyły szkolenia
Informatyka i wykorzystanie komputerów	2
Technika i handel artykułami technicznymi (w tym: mechanika, metalurgia, energetyka, elektryka, elektronika, telekomunikacja, miernictwo, naprawa i konserwacja pojazdów)	11
Architektura i budownictwo	2
Opieka społeczna (w tym: opieka nad osobami niepełnosprawnymi, starszymi, dziećmi, wolontariat)	1
Usługi gastronomiczne	10
Usługi fryzjerskie, kosmetyczne	10
Usługi transportowe, w tym kursy prawa jazdy	47
Zarządzanie i administracja	42
Usługi krawieckie, obuwnicze	1
Sztuka, kultura, rzemiosło artystyczne	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

W ramach organizowanych szkoleń kierowano osoby m.in. na następujące szkolenia zawodowe:

- prawo jazdy kat. C, CE, D oraz kwalifikacje na przewóz osób i rzeczy,
- instruktor nauki jazdy,

- operator koparko-ładowarki, ładowarki, koparki,
- pomoc kuchenna,
- barber,
- szkolenie kosmetyczne,
- spawanie gazowe, MAG, TIG, MIG,
- przedsiębiorczość,
- uprawnienia elektryczne, gazowe,
- uprawnienia SEP,
- instalator wod-kan., CO,
- bukieciarz-florysta
- kurs kroju i szycia,
- obrabiarki CNC,
- szkolenie fryzjerskie
- stylizacja paznokci, wizaż,
- makijaż permanentny,
- projektowanie 3D, stron www

4. INSTRUMENTY RYNKU PRACY

4.1. DOTACJE NA ROZPOCZĘCIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Bardzo popularną formą aktywizacji zawodowej są bezzwrotne **dotacje dla osób bezrobotnych na otwarcie własnej działalności gospodarczej**. Wysokość takiej dotacji zgodnie z zapisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy nie może przekroczyć 6-ciokrotności przeciętnego wynagrodzenia.

Osoby bezrobotne mogą z otrzymanych środków zakupić maszyny, urządzenia, meble i inne środki trwałe niezbędne do rozpoczęcia i prowadzenia działalności. Do 25% kwoty wnioskowanej przeznaczone może być na zakup niezbędnego towaru. Istnieje również możliwość przeznaczenia 20% wnioskowanej kwoty na pokrycie kosztów pomocy prawnej. Przyznanie środków determinuje nie tylko dobry pomysł na własny „biznes”, ale przede wszystkim spełnienie wymagań formalno-prawnych.

W roku 2017 Urząd Pracy udzielił **221** jednorazowych **dotacji** dla osób bezrobotnych na rozpoczęcie działalności gospodarczej, w tym dla **94** kobiet. Najczęściej bezrobotni podejmowali działalność w zakresie:

- usług ogólnobudowlanych i remontowo-budowlanych,
- usług fryzjerskich i zabiegów kosmetycznych,
- działalności prawniczej,
- naprawy pojazdów samochodowych.

Urząd finansował przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej w ramach realizowanych programów ze środków krajowych Funduszu Pracy, Programu specjalnego „Kariera na start”, w tym dodatkowo pozyskanych środków w ramach rezerwy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na aktywizację zawodową bezrobotnych: zwolnionych z pracy z przyczyn niedotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi, zamieszkujących na wsi, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, w wieku 30-50 lat, a także ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach realizowanych projektów pozakonkursowych: w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój pt. *„Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie*

tarnogórskim (III)'' oraz w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 pt. „Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowskich Górach (III)''.

Tabela 9. Liczba udzielonych dotacji w roku 2017 wg miejsca zamieszkania osoby bezrobotnej ubiegającej się o dotację.

Miasto/Gmina	Ilość
Tarnowskie Góry	115
Świerklaniec	24
Zbrośławice	22
Radzionków	14
Kalety	13
Tworóg	11
Ożarówice	11
Miasteczko Śląskie	8
Krupski Młyn	3
Razem	221

Źródło: Opracowanie własne PUP Tarnowskie Góry

4.2. REFUNDACJE WYPOSAŻENIA LUB DOPOSAŻENIA STANOWISKA PRACY

Zakłady pracy przy zatrudnianiu osób bezrobotnych mogą skorzystać z **refundacji wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego**. Wysokość refundacji określona jest w ustawie i wynosi aktualnie maksymalnie **6-krotność wysokości przeciętnego wynagrodzenia**. Aby zakład pracy mógł ubiegać się o ww. formę pomocy musi istnieć na rynku przez okres co najmniej 6 miesięcy, natomiast zrefundowane stanowisko pracy musi zostać utrzymane przez okres 24 miesięcy.

W roku 2017 Urząd zrefundował koszty wyposażenia lub doposażenia **32 stanowisk pracy** dla skierowanych bezrobotnych, w ramach realizowanych programów ze środków krajowych Funduszu Pracy, Programu specjalnego „Powrót do aktywności”, w tym dodatkowo pozyskanych środków w ramach rezerwy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na aktywizację zawodową bezrobotnych: w wieku 30-50 lat, zwolnionych z pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, a także ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach realizowanego projektu pozakonkursowego w ramach Regionalnego

Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 pt. „Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowskich Górach (III)”.

Z przeprowadzonych kontroli wynika, że stanowiska są utworzone zgodnie z warunkami określonymi w zawartych z pracodawcami umowach. Pracodawcy dokonali zakupów niezbędnego wyposażenia stanowiska pracy zgodnie ze szczegółowymi specyfikacjami stanowiącymi załącznik do umowy.

4.3. STAŻ I BON STAŻOWY

Staż to jedna z form aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, pozwala osobom bezrobotnym na zdobycie doświadczenia zawodowego oraz nabycie nowych kwalifikacji zawodowych.

Bezrobotny do 30 roku życia może złożyć wniosek o przyznanie **bonu stażowego** stanowiącego gwarancję skierowania do odbycia stażu u pracodawcy wskazanego przez bezrobotnego na okres 6 miesięcy, o ile pracodawca zobowiąże się do zatrudnienia bezrobotnego po zakończeniu stażu przez okres 6 miesięcy. Pracodawcy, który zatrudni bezrobotnego przez deklarowanych okres 6 miesięcy, wypłacana jest premia w wysokości 1.513,50 zł. W ramach bonu stażowego finansowane są:

- a) koszty przejazdu do i z miejsca odbywania stażu (w miesięcznych transzach do łącznej wysokości 605,40 zł),
- b) koszty niezbędnych badań lekarskich lub psychologicznych.

W 2017 r. **448** osób odbywało **staż** zorganizowany u pracodawców (w tym **28** osób w ramach przyznanego **bonu stażowego**). Staż rozpoczęło **325** osób, w tym **234** kobiety, zaś 95 osób kontynuowało staż rozpoczęty w 2016 roku.

Urząd finansował staże w ramach realizowanych programów ze środków krajowych Funduszu Pracy, Programu specjalnego „Powrót do aktywności” oraz „Powracam na rynek pracy”, w tym dodatkowo pozyskanych środków w ramach rezerwy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na aktywizację zawodową bezrobotnych: zwolnionych z pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi,

korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, zamieszkujących na wsi, a także ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach realizowanych projektów pozakonkursowych: w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie tarnogórskim (III)” oraz w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 pt. „Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowskich Górach (III)”.

4.4. PRZYGOTOWANIE ZAWODOWE DOROSŁYCH

Przygotowanie zawodowe dorosłych to instrument aktywizacji w formie praktycznej nauki zawodu dorosłych lub przyuczenia do pracy dorosłych, realizowany bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą, według programu obejmującego nabywanie umiejętności praktycznych i wiedzy teoretycznej, zakończony egzaminem.

Przygotowanie zawodowe dorosłych jest realizowane według programu ukierunkowanego na nabywanie umiejętności praktycznych oraz zdobywanie wiedzy teoretycznej, niezbędnej do wykonywania zadań zawodowych, przygotowanego przez pracodawcę lub instytucję szkoleniową we współpracy z pracodawcą.

Do odbycia **przygotowania zawodowego dorosłych** skierowano **8** osób w roku 2017, w tym **3** kobiety. Organizację tej formy aktywizacji Urząd finansował w ramach realizowanych programów ze środków krajowych Funduszu Pracy, także ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach realizowanego projektu pozakonkursowego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 pt. „Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowskich Górach (III)”.

4.5. PRACE INTERWENCYJNE

Prace interwencyjne zgodnie z ustawą oznaczają zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę, jeżeli zatrudnienie nastąpiło w wyniku umowy zawartej z Powiatowym Urzędem Pracy i ma na celu wsparcie osób bezrobotnych.

W roku 2017 prace interwencyjne w wyniku wydanego przez Urząd skierowania rozpoczęło **201 osób**, w tym **116 kobiet**. Ponadto 64 osoby kontynuowały odbywanie tej formy rozpoczętej w roku 2016.

Organizacja prac interwencyjnych finansowana była w ramach realizowanych programów ze środków krajowych Funduszu Pracy, Programu specjalnego „Powrót do aktywności” oraz „Powracam na rynek pracy”, w tym dodatkowo pozyskanych środków w ramach rezerwy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na aktywizację zawodową bezrobotnych zwolnionych z pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, zamieszkujących na wsi, a także ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach realizowanego projektu pozakonkursowego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 pt. *„Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowskich Górach (III)”*.

4.6. ROBOTY PUBLICZNE

W roku 2017 skierowano do pracy w ramach robót publicznych **14 osób** bezrobotnych, w tym **8 kobiet**, 3 osoby kontynuowały tę formę aktywizacji rozpoczętą w 2016 r.

Roboty publiczne zorganizowały samorządy gminne, były to najczęściej prace porządkowe na terenie gminy. Do wykonywania prac w ramach robót publicznych skierowano m.in.: 5 osób do 30 roku życia, 1 osobę długotrwale bezrobotną, 3 osoby powyżej 50 roku życia, 1 osobę wychowującą dziecko do lat 6 lub dziecko niepełnosprawne do lat 18.

Organizacja robót publicznych finansowana była w ramach realizowanych programów ze środków krajowych Funduszu Pracy, Programu specjalnego „Moja szansa” oraz dodatkowo pozyskanych środków w ramach rezerw Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na aktywizację zawodową bezrobotnych: zamieszkujących na wsi oraz korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

4.7. PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE

Prace społecznie użyteczne to forma aktywizacji osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, korzystających z pomocy społecznej i niejednokrotnie mających problemy z przystosowaniem zawodowym. Prace wykonywane są na użytek gminy, a liczba godzin pracy nie może przekraczać 10 tygodniowo. W 2017 roku Urząd zawarł porozumienia z następującymi gminami, na rzecz których prace społecznie użyteczne były wykonywane:

- Radzionków,
- Tworóg,
- Krupski Młyn,
- Ożarówice,
- Zbrośławice,
- Świerklaniec,
- Miasteczko Śląskie,
- Tarnowskie Góry.

W wyniku zawartych porozumień do wykonywania prac społecznie użytecznych skierowano łącznie **77 osób**, w tym 38 kobiet, które wykonywały m.in. prace porządkowe oraz remontowe na terenie swojej gminy.

4.8. FINANSOWANIE KOSZTÓW PRZEJAZDÓW DO MIEJSCA ZATRUDNIENIA, ODBYWANIA STAŻU, PRZYGOTOWANIA ZAWODOWEGO DOROSŁYCH, SZKOLENIA

Finansowanie kosztów przejazdu to jeden z instrumentów rynku pracy wspierających podstawowe usługi rynku pracy.

Zwrotu kosztów dojazdu starosta może dokonywać z Funduszu Pracy – przez okres do 12 miesięcy – osobie, która spełnia łącznie następujące warunki:

- podjęła zatrudnienie lub inną pracę zarobkową, przygotowanie zawodowe dorosłych, staż lub została skierowana na zajęcia z zakresu poradnictwa zawodowego na podstawie skierowania powiatowego urzędu pracy i dojeżdża do tych miejsc,
- uzyskuje wynagrodzenie w wysokości nieprzekraczającej 200% minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Starosta może zwrócić również bezrobotnemu :

- koszt przejazdu do pracodawcy (i powrotu do miejsca zamieszkania) w przypadku skierowania bezrobotnego do pracodawcy, który zgłosił ofertę pracy, jeżeli siedziba tego pracodawcy znajduje się poza miejscem zamieszkania bezrobotnego,

- koszt przejazdu na badania lekarskie (i powrotu do miejsca zamieszkania), jeżeli na badania te bezrobotny został skierowany przez powiatowy urząd pracy i dojeżdża do tych miejsc,
- koszt przejazdu do miejsca wykonywania prac społecznie użytecznych i powrotu do miejsca zamieszkania lub pobytu.

Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach w 2017 roku wydatkował kwotę **57,8 tys. zł** na zwrot kosztów dojazdu osobom bezrobotnym.

4.9. REFUNDACJA KOSZTÓW OPIEKI NAD DZIECKIEM LUB DZIEĆMI DO LAT 7

Bezrobotnym posiadającym co najmniej jedno dziecko do 6 roku starosta może, po udokumentowaniu poniesionych kosztów, refundować koszty opieki nad dzieckiem lub dziećmi do lat 7 w wysokości uzgodnionej, nie wyższej jednak niż połowa zasiłku dla bezrobotnych, na każde dziecko, na opiekę którego poniesiono koszty, jeżeli bezrobotny podejmie zatrudnienie lub inną pracę zarobkową lub zostanie skierowany na staż, przygotowanie zawodowe dorosłych lub szkolenie oraz pod warunkiem osiągania z tego tytułu miesięcznie przychodów nieprzekraczających minimalnego wynagrodzenia za pracę. Refundacja przysługuje na okres do 6 miesięcy.

W roku 2017 tut. Urząd zrefundował koszty opieki nad dzieckiem do lat 7 w wysokości **1,6 tys zł.**

4.10. DODATKI AKTYWIZACYJNE

Dodatek aktywizacyjny, to świadczenie, przysługujące bezrobotnym posiadającym prawo do zasiłku, którzy:

- w wyniku skierowania przez urząd pracy podjęli zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy i otrzymują wynagrodzenie niższe od minimalnego wynagrodzenia za pracę,
- z własnej inicjatywy podjęli zatrudnienie lub inną pracę zarobkową.

W przypadku, gdy w wyniku skierowania przez urząd pracy osoba bezrobotna posiadająca prawo do zasiłku podejmuje zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie i otrzymuje wynagrodzenie niższe od minimalnego wynagrodzenia za pracę, może ubiegać się o dodatek aktywizacyjny

w wysokości stanowiącej różnicę między minimalnym wynagrodzeniem za pracę a otrzymanym wynagrodzeniem, nie większym jednak niż 50 % zasiłku i przez okres w jakim przysługiwałby bezrobotnemu zasiłek.

W przypadku, gdy osoba bezrobotna z własnej inicjatywy podejmuje zatrudnienie lub inną pracę zarobkową może ubiegać się o dodatek aktywizacyjny w wysokości do 50% zasiłku przez połowę okresu, w jakim przysługiwałby bezrobotnemu zasiłek.

W 2017 roku Urząd wydatkował kwotę **252,1 tyś. zł** na finansowanie dodatków aktywizacyjnych dla **275** osób bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku, którzy podjęli zatrudnienie lub inną pracę zarobkową.

4.11. BON ZATRUDNIENIOWY

Bon zatrudnieniowy stanowi gwarancję zrefundowania pracodawcy, który zatrudni **bezrobotnego do 30 roku życia** na okres 18 miesięcy, części kosztów wynagrodzenia wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne. Refundacja dokonywana jest przez okres pierwszych 12 miesięcy w wysokości zasiłku dla bezrobotnych, natomiast kolejnych 6 miesięcy nie podlega refundacji.

W roku 2017 tut. Urząd przyznał **bony zatrudnieniowe 17** osobom, w tym 7 kobietom. Dodatkowo 14 osób kontynuowało zatrudnienie w ramach udzielonego bonu w roku 2016. Bon zatrudnieniowy udzielono w ramach realizowanych programów ze środków krajowych Funduszu Pracy, a także ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach realizowanego projektu pozakonkursowego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie tarnogórskim (III)”.

4.12. BON NA ZASIEDLENIE

Bon na zasiedlenie może otrzymać osoba **bezrobotna do 30 roku życia**, która zamierza podjąć zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub działalność gospodarczą poza miejscem dotychczasowego zamieszkania w wysokości nie wyższej niż 200% przeciętnego wynagrodzenia za pracę, jeżeli:

- a) z tytułu wykonywania pracy lub prowadzenia działalności gospodarczej będzie osiągał wynagrodzenie lub przychód w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę brutto miesięcznie oraz będzie podlegał ubezpieczeniom społecznym,
- b) odległość od miejsca dotychczasowego zamieszkania do miejscowości, w której bezrobotny zamieszka w związku z podjęciem zatrudnienia lub działalności gospodarczej wynosi co najmniej 80 km lub czas dojazdu do tej miejscowości i powrotu do miejsca dotychczasowego zamieszkania środkami transportu zbiorowego przekracza łącznie co najmniej 3 godziny dziennie,
- c) będzie pozostawał w zatrudnieniu, wykonywał inną pracę zarobkową lub będzie prowadził działalność gospodarczą przez okres co najmniej 6 miesięcy.

Pozyskane środki przeznacza się na pokrycie kosztów zamieszkania związanych z podjęciem zatrudnienia lub działalności gospodarczej.

W roku 2017 tut. Urząd przyznał **bony na zasiedlenie** dla **13** osób, w tym 4 kobietom w ramach realizowanych programów ze środków krajowych Funduszu Pracy, a także ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach realizowanego projektu pozakonkursowego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój pt. „*Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie tarnogórskim (III)*”.

4.13. DOFINANSOWANIE WYNAGRODZENIA ZA ZATRUDNIENIE BEZROBOTNEGO, KTÓRY UKOŃCZYŁ 50 ROK ŻYCIA

Starosta może, na podstawie zawartej umowy, przyznać pracodawcy lub przedsiębiorcy **dofinansowanie wynagrodzenia** za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego, który **ukończył 50 rok życia**. Dofinansowanie wynagrodzenia przysługuje w kwocie nie wyższej niż połowa minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie obowiązującego w dniu zawarcia umowy za każdego bezrobotnego. Dofinansowanie przysługuje przez okres:

- a) 12 miesięcy – w przypadku zatrudnienia bezrobotnego, który ukończył 50 lat, a nie ukończył 60 lat,
- lub
- b) 24 miesięcy - przypadku zatrudnienia bezrobotnego, który ukończył 60 lat.

Pracodawca lub przedsiębiorca są obowiązani do dalszego zatrudniania skierowanego bezrobotnego po upływie okresu przysługiwania dofinansowania wynagrodzenia, odpowiednio przez okres 6 miesięcy w przypadku pkt. a oraz 12 miesięcy w przypadku pkt. b.

W roku 2017 tut. Urząd zawarł umowy o **dofinansowania wynagrodzenia** dla **35** osób, w tym 14 kobietom. Ponadto 26 osób kontynuowało odbywanie formy rozpoczętej w roku 2015 i 2016. Organizację dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia finansowano w ramach realizowanych programów ze środków krajowych Funduszu Pracy.

4.14. REFUNDACJA KOSZTÓW WYNAGRODZENIA SKIEROWANEGO BEZROBOTNEGO DO 30 ROKU ŻYCIA

W 2016 roku został wprowadzony instrument służący aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych poniżej 30 roku życia. Pracodawcy oraz przedsiębiorcy w latach 2016-2017 mogli ubiegać się o refundację części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne, w wysokości uprzednio uzgodnionej, nieprzekraczającej jednak kwoty ustalonej jako iloczyn liczby zatrudnionych skierowanych bezrobotnych w miesiącu oraz kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia.

Pracodawca był zobowiązany do zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy takich osób przez okres 12 miesięcy refundacji i następnie przez okres kolejnych 12 miesięcy. W przypadku niewywiązania się z tego warunku powstawał po stronie pracodawcy obowiązek zwrotu uzyskanej pomocy wraz z odsetkami ustawowymi. W momencie rozwiązania umowy o pracę przez skierowanego bezrobotnego, rozwiązania z nim umowy o pracę na podstawie art. 52 ustawy Kodeks Pracy lub wygaśnięcia stosunku pracy skierowanego bezrobotnego w trakcie okresu objętego refundacją albo przed upływem okresu 12 miesięcy, Powiatowy Urząd Pracy kieruje na zwolnione stanowisko pracy innego bezrobotnego.

Wydatki na ten cel finansowane są w latach 2016 – 2018 przez starostów w ramach Funduszu Pracy. Umowy między starostą a pracodawcą lub przedsiębiorcą, na podstawie której otrzymają refundację, mogły być zawierane od stycznia 2016 r. do końca roku 2017.

W roku 2017 tut. Urząd zrefundował wynagrodzenia dla **201** osób, w tym 91 kobiet.

5. KRAJOWY FUNDUSZ SZKOLENIOWY

Krajowy Fundusz Szkoleniowy to instrument polityki rynku pracy przeznaczony na finansowanie działań na rzecz kształcenia ustawicznego pracowników lub pracodawców.

W roku 2017 przy wydatkowaniu środków KFS obowiązywały następujące priorytety:

- 1) wsparcie zawodowego kształcenia ustawicznego w sektorach: przetwórstwo przemysłowe, transport i gospodarka magazynowa oraz opieka zdrowotna i pomoc społeczna;
- 2) wsparcie zawodowego kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych;
- 3) wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które mogą udokumentować wykonywanie przez co najmniej 15 lat prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej.

Ponadto określono priorytety wydatkowania rezerwy w roku 2017:

- 1) wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które nie posiadają kwalifikacji pełnych na poziomie 4 Polskiej Ramy Kwalifikacji (nie mają matury);
- 2) wsparcie kształcenia ustawicznego osób po 45 roku życia;
- 3) wsparcie kształcenia ustawicznego osób niepełnosprawnych;
- 4) wsparcie kształcenia ustawicznego w zakładach pracy, w których wszczęto proces restrukturyzacji w rozumieniu ustawy z dnia 15 maja 2015 r. Prawo restrukturyzacyjne (Dz. U. z 2015 r., poz. 978).

W 2017 roku tut. Urząd w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego dysponował kwotą **882,8** tys zł i podpisał **135 umów z pracodawcami** na kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców, z których wynika, że **712** osób rozpoczęło **szkolenia**, **4** osoby podjęły **studia podyplomowe** oraz **4** osoby przystąpiły do **egzaminów**.

Tematyka szkoleń:

- szkolenia fryzjerskie,
- szkolenia prawa jazdy kat. C, C+E, D,
- kurs kwalifikacji z zakresu przewozu rzeczy oraz osób,

- szkolenie z zakresu spawania,
- szkolenia kosmetyczne,
- montaż i demontaż rusztowań budowlanych,
- obsługa maszyn sterowanych numerycznie,
- resuscytacja krążeniowo-oddechowa,
- diagnostyka radiologiczna,
- specjalista ds. podatków,
- operator koparko-ładowarki, ładowarki,
- szkolenia florystyczne,
- szkolenia stomatologiczne,
- praca z osobą niepełnosprawną i jej rodziną - możliwości i ograniczenia wynikające z obowiązujących przepisów,
- metody terapii i wsparcia osób niepełnosprawnych i ich rodzin,
- operator wózka jezdniowego specjalizowanego, operator żurawi przenośnych,
- kurs grafiki komputerowej,
- kursy pedagogiczne,
- szkolenia przygotowujące do egzaminu czeladniczego oraz mistrzowskiego w zawodzie stolarz, monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie, fryzjer, tapicer, cukiernik,
- diagnosta samochodowy.

Studia podyplomowe rozpoczęto z zakresu:

- Kadry i płace,
- Urbanistyka i zagospodarowanie przestrzenne (2 osoby),
- Rachunkowość i sprawozdawczość w sektorze finansów publicznych.

Egzaminy finansowane w ramach KFS dotyczyły: kwalifikacji na przewóz rzeczy, uprawnień elektrycznych SEP, Prawa jazdy kat. C.

6. REALIZACJA ZADAŃ DOTYCZĄCYCH AKTYWIZACJI LOKALNEGO RYNKU PRACY

W 2017 roku Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach dysponował na aktywizację osób bezrobotnych środkami w wysokości **14.536,10 tys zł**.

Środki, które zostały przyznane powiatowi tarnogórskiemu na aktywizację osób bezrobotnych:

- a) w ramach tzw. **algorytmu** to kwota **4.483,73 tys zł**,
- b) w ramach realizacji zadań określonych w **art. 150f** ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (refundacja części wynagrodzenia zatrudnionych bezrobotnych do 30 roku życia) – **3.354,60 tys zł**
- c) środki z **Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych** – **161,3 tys zł**.

W ramach **posiadanych środków przyznanych algorytmem realizowano:**

- Program Aktywizacja i Integracja,
- Program specjalny „Powrót do aktywności”,
- Program specjalny „Powracam na rynek pracy”,
- Program specjalny „Moja szansa”,
- Program specjalny „Kariera na start”.

Pozostała kwota – **6.536,47 tys zł**, to środki uzyskane w ramach **dodatkowych** projektów i konkursów:

⇒ ze środków rezerwy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej realizowane były następujące programy:

1. **program aktywizacji zawodowej bezrobotnych zwolnionych z pracy z przyczyn niedotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi – 510,0 tys zł**,
2. **program aktywizacji zawodowej bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej – 116,2 tys zł**,
3. **program aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi – 297,9 tys zł**,
4. **program aktywizacji zawodowej bezrobotnych w wieku 30-50 lat – 345,0 tys zł**,

⇒ w ramach środków z Europejskiego Funduszu Społecznego realizowane były następujące projekty:

1. **projekt pozakonkursowy „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie tarnogórskim (III)” Poddziałanie 1.1.1 PO WER – 3.071,68 tys zł**,

2. **projekt pozakonkursowy „Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowskich Górach (III)” Działanie 7.2 RPO WSL – 2.195,69 tys zł.**

W ramach powyższych środków ponad **1.400** osób bezrobotnych skorzystało z różnych form aktywizacji zawodowej: staży, szkoleń, robót publicznych, prac interwencyjnych, prac społecznie użytecznych, przygotowania zawodowego dorosłych, dotacji na otwarcie własnej działalności gospodarczej, zatrudnienia w ramach refundowanego miejsca pracy, refundacji składek ZUS dla spółdzielni socjalnej oraz nowych instrumentów wprowadzonych przez nowelizację ustawy, tj. bonów stażowych, bonów szkoleniowych, bonów na zasiedlenie, bonów zatrudnieniowych oraz dofinansowania wynagrodzenia dla osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia.

Programy specjalne

W 2017 roku Urząd Pracy kontynuował realizację dwóch programów specjalnych rozpoczętych w 2016 roku, jak również rozpoczął realizację dwóch programów specjalnych finansowanych w ramach posiadanych środków Funduszu Pracy przyznanych algorytmem. Programy specjalne mają na celu pomoc w przełamaniu barier utrudniających zatrudnienie osobom bezrobotnym, wobec których wcześniejsze działania aktywizujące nie przyniosły efektu w postaci zatrudnienia.

1. Program specjalny pn. **”Powrót do aktywności”** skierowany był do osób długotrwale bezrobotnych, dla których ustalono II i III profil pomocy, ze szczególnym uwzględnieniem osób, które:

- ukończyły 30 rok życia;
- ukończyły 50 rok życia;
- posiadają co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia,
- są niepełnosprawne,
- nie posiadają doświadczenia zawodowego.

Program ten miał na celu podniesienie konkurencyjności uczestników na rynku pracy poprzez nabycie doświadczenia zawodowego dzięki uczestnictwu w stażach oraz pracach interwencyjnych. Indywidualne porady z doradcą zawodowym miały na celu podniesienie

samooceny i poczucia własnej wartości, pobudzenie kreatywności, aktywności oraz samodzielności w podejmowaniu działań zawodowych, nabycia umiejętności aktywnego poszukiwania pracy. Ponadto program zakładał rozwój przedsiębiorczości przez tworzenie nowych miejsc pracy w wyniku uczestnictwa w szkoleniu z zakresu przedsiębiorczości oraz udzielenia dotacji lub refundacji wyposażenia/wyposażenia miejsca pracy.

Program specjalny charakteryzuje się tym, że umożliwia dodatkowo finansowanie elementów specyficznych wspierających zatrudnienie. Analizując bariery utrudniające zatrudnienie osobom bezrobotnym, tut. Urząd zaproponował jako element specyficzny wspierający zatrudnienie tzw. MULTIBON dla każdego uczestnika w wysokości do 1.050 zł, który umożliwił jego wykorzystanie w zakresie sfinansowania kosztów:

- a) edukacji (zakup fachowej literatury, podręczników branżowych, szkoleń, kursów w tym również prawa jazdy, studiów);
- b) profilaktyki zdrowotnej (usługi lekarskie i stomatologiczne);
- c) pokrycia niezbędnych kosztów związanych z prowadzeniem firmy (obowiązkowe składki na ubezpieczenie społeczne, koszty księgowości, itp.);
- d) multimediiów (prasa, Internet, urządzenia multimedialne);
- e) zakupu odzieży;
- f) wizażu (usługi fryzjerskie, kosmetyczne);
- g) opieki nad dzieckiem/osobą zależną bez wymogu spełnienia warunku wynikającego z art. 45 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- h) pokrycia kosztów związanych z zakwaterowaniem poza miejscem zamieszkania bez wymogu wynikającego z art. 45 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Uczestnicy programu mogli korzystać z pomocy doradcy zawodowego i pośrednika pracy przez cały czas jego trwania aż do podjęcia zatrudnienia. Program realizowany był w okresie 01.05.2016 r. – 31.12.2017 r. Budżet całego programu wynosił **233,9 tys. zł.** W ramach programu zaktywizowano grupę **18** osób i osiągnięto efektywność zatrudnieniową na poziomie 93,33%. W ciągu realizacji programu zorganizowano następujące formy aktywizacji:

- a) **staż dla 7 osób;**
- b) **prace interwencyjne dla 4 osób;**

- c) **przeszkolono 4** osób z zakresu przedsiębiorczości i udzielono im jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej;
- d) **zrefundowano** koszty wyposażenia lub doposażenia **3 stanowisk pracy**.

2. Program specjalny pn. **"Powracam na rynek pracy"** skierowany był do osób długotrwale bezrobotnych, dla których ustalono III profil pomocy, ze szczególnym uwzględnieniem osób, które:

- nie ukończyły 30 roku życia;
- ukończyły 50 rok życia;
- posiadają co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia,
- są niepełnosprawne,
- nie posiadają doświadczenia zawodowego.

Program ten miał na celu podniesienie konkurencyjności uczestników na rynku pracy poprzez nabycie doświadczenia zawodowego dzięki uczestnictwu w stażach lub pracach interwencyjnych. Indywidualne porady z doradcą zawodowym miały na celu podniesienie samooceny i poczucia własnej wartości, pobudzenie kreatywności, aktywności oraz samodzielności w podejmowaniu działań zawodowych, nabycia umiejętności aktywnego poszukiwania pracy.

Program specjalny charakteryzuje się tym, że umożliwia dodatkowo finansowanie elementów specyficznych wspierających zatrudnienie. Analizując bariery utrudniające zatrudnienie osobom bezrobotnym tutaj. Urząd zaproponował jako element specyficzny wspierający zatrudnienie tzw. MULTIBON dla każdego uczestnika w wysokości do 1.050 zł, który umożliwił jego wykorzystanie w zakresie sfinansowania kosztów poprawy lub zmiany wizerunku w zakresie pokrycia kosztów: profilaktyki zdrowotnej (usługi lekarskie i stomatologiczne), usługi kosmetyczne i fryzjerskie oraz zakup odzieży.

Uczestnicy programu mogli korzystać z pomocy doradcy zawodowego i pośrednika pracy przez cały czas jego trwania aż do podjęcia zatrudnienia. Program realizowany był w okresie 06.09.2016 r. – 31.12.2017 r. Koszt realizacji całego programu to kwota **80,6 tys zł**. W ramach programu zaktywizowano grupę **10** osób i osiągnięto efektywność

zatrudnieniową na poziomie 100%. W ciągu realizacji programu zorganizowano następujące formy aktywizacji:

- a) **staż** dla **8** osób;
- b) **prace interwencyjne** dla **2** osób;

3. Program specjalny pn. **"Moja szansa"** skierowany jest do osób bezrobotnych, dla których ustalono III profil pomocy, ze szczególnym uwzględnieniem osób:

- długotrwale bezrobotnych,
- bez kwalifikacji,
- bez doświadczenia zawodowego,
- powyżej 50 roku życia,
- do 30 roku życia,
- posiadających co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 lat lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia,
- niepełnosprawnych,
- korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

Program ten ma na celu podniesienie konkurencyjności uczestników na rynku pracy poprzez nabycie doświadczenia zawodowego dzięki uczestnictwu w robotach publicznych. Indywidualne porady z doradcą zawodowym mają na celu podniesienie samooceny i poczucia własnej wartości, pobudzenie kreatywności, aktywności oraz samodzielności w podejmowaniu działań zawodowych, nabycia umiejętności aktywnego poszukiwania pracy. Powrót do aktywności zawodowej pozwoli również na zwiększenie szans uczestnikom programu na zatrudnienie.

Program specjalny charakteryzuje się tym, że umożliwia dodatkowo finansowanie elementów specyficznych wspierających zatrudnienie. Analizując bariery utrudniające zatrudnienie osobom bezrobotnym tut. Urząd zaproponował jako element specyficzny wspierający zatrudnienie tzw. MULTIBON dla każdego uczestnika w wysokości do 1.050 zł, który umożliwi jego wykorzystanie w zakresie sfinansowania kosztów poprawy lub zmiany wizerunku w zakresie pokrycia kosztów: profilaktyki zdrowotnej (usługi lekarskie i stomatologiczne), usługi kosmetyczne i fryzjerskie oraz zakup odzieży lub pokrycie kosztów opieki nad dzieckiem/osobą zależną bez konieczności spełnienia warunku wynikającego z art. 61 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Uczestnicy programu mogą korzystać z pomocy doradcy zawodowego i pośrednika pracy przez cały czas jego trwania aż do podjęcia zatrudnienia. Program realizowany jest w okresie 30.06.2017 r. – 31.03.2018 r. Koszt realizacji całego programu to kwota **74,1 tys. zł.** Założenia programu przewidują efektywność po jego zakończeniu na poziomie 70%.

W ramach programu zorganizowano **roboty publiczne** dla **5 osób**.

4. Program specjalny pn. **"Kariera na start"** skierowany jest do osób bezrobotnych do 30 roku życia, dla których ustalono II profil pomocy.

Program ten ma na celu utworzenie nowych miejsc pracy oraz zwiększenie potencjału osób młodych na lokalnym rynku pracy w zakresie zatrudnienia, poprzez zwiększenie poziomu wiedzy na temat procedur zakładania i prowadzenia firmy dzięki uczestnictwu w szkoleniu z zakresu przedsiębiorczości. Indywidualne porady z doradcą zawodowym mają na celu przedstawienie możliwości rozwoju firmy przez instytucje zewnętrzne świadczące przedmiotową pomoc. Cel projektu zostanie również osiągnięty przez przyznanie środków finansowych na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Program specjalny charakteryzuje się tym, że umożliwia dodatkowo finansowanie elementów specyficznych wspierających zatrudnienie. Analizując bariery utrudniające zatrudnienie osobom bezrobotnym tut. Urząd zaproponował jako element specyficzny wspierający zatrudnienie jednorazowe wsparcie pomostowe dla każdego uczestnika w wysokości do 1.395,00 zł, który umożliwi jego wykorzystanie w zakresie sfinansowania składek na opłacenie składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne w okresie pierwszych 3 miesięcy prowadzenia działalności gospodarczej.

Uczestnicy programu mogą korzystać z pomocy doradcy zawodowego i pośrednika pracy przez cały czas jego trwania aż do podjęcia zatrudnienia. Program realizowany jest w okresie 13.10.2017 r. – 28.02.2018 r. Koszt realizacji całego programu to kwota **502,9 tys. zł.** Założenia programu przewidują efektywność po jego zakończeniu na poziomie 100%.

W ciągu dotychczasowej realizacji programu zaktywizowano 20 osób, które przeszkolono w zakresie przedsiębiorczości i udzielono im jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Środki z rezerwy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej:

1. program aktywizacji zawodowej bezrobotnych zwolnionych z pracy z przyczyn niedotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi

Realizowany jest w okresie 01.03.2017 r. - 28.02.2018 r. Kwota pozyskana na realizację programu w roku 2017 wyniosła **510,0 tys zł** i zgodnie z wytycznymi Ministra program zakłada 75% efektywność. Łącznie z uczestnictwa w programie skorzystało **9 osób**. W ramach powyższego zrealizowano następujące działania:

- a) **szkolenia** dla **1 osoby**,
- b) **staż** dla **1 osoby**,
- c) **prace interwencyjne** dla **1 osoby**,
- d) **zrefundowano** koszty wyposażenia lub doposażenia **5 stanowisk pracy** dla bezrobotnych,
- e) udzielono **jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej 1 osobie**.

2. Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej

realizowany był w okresie 01.03.2017 r. – 31.12.2017 r. Na jego realizację pozyskano środki w wysokości **116,2 tys zł**. Po jego zakończeniu założono osiągnięcie efektywności zatrudnieniowej na poziomie 70%. Łącznie w ramach programu w 2017 r. aktywizowano **9 osób**, z czego zrealizowano:

- **staż** dla **4 osób**,
- **prace interwencyjne** dla **1 osoby**,
- **roboty publiczne** dla **1 osoby**,
- udzielenie jednorazowych **środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej 2 osobom**,
- **zrefundowanie** kosztów wyposażenia lub doposażenia **1 stanowiska pracy** dla bezrobotnego.

3. Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi

realizowany był w okresie 01.06.2017 r. – 30.04.2018 r. Na jego realizację pozyskano środki w wysokości **297,9 tys zł**. Po jego zakończeniu założono osiągnięcie efektywności

zatrudnieniowej na poziomie 75%. Łącznie w ramach programu w 2017 r. aktywizowano **18** osób, z czego zrealizowano:

- **staż** dla **1** osoby,
- **prace interwencyjne** dla **5** osób,
- udzielenie jednorazowych **środków na rozpoczęcie działalności** gospodarczej **12** osobom.

4. Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych w wieku 30-50 lat realizowany był w okresie 01.09.2017 r. – 31.12.2017 r. Na jego realizację pozyskano środki w wysokości **345,0 tys. zł.** Łącznie w ramach programu w 2017 r. zaktywizowano **16** osób poprzez: udzielenie jednorazowych **środków na rozpoczęcie działalności** gospodarczej **14** osobom oraz **zrefundowanie** kosztów wyposażenia lub doposażenia **2 stanowisk pracy** dla bezrobotnych.

Środki z Europejskiego Funduszu Społecznego:

1. Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie tarnogórskim (III)

PUP uzyskał w 2017 r. dofinansowanie do projektu pozakonkursowego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój Poddziałanie 1.1.1. pt. „*Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie tarnogórskim (III)*”. W ramach złożonego wniosku uzyskano kwotę **3.071,68 tys. zł** - dofinansowanie ze środków EFS (nie przewidziano wkładu własnego). Realizacja projektu przypada na okres 01.01.2017 r. - 31.12.2018 r. Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych poniżej 30 roku życia pozostających bez pracy w powiecie tarnogórskim, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET), w tym:

- a) osób niepełnosprawnych,
- b) długotrwale bezrobotnych,
- c) kobiet.

Realizacja programu pokazała, że zainteresowanie wsparciem jest duże i pozwoliła na rekrutację i wyłonienie grupy **258** uczestników, w tym 149 kobiet.

W ramach projektu zorganizowano:

- **staże** dla **145** osób,

- udzielono **bonu stażowego** dla **10** osób,
- **5** osób uzyskało **bon na zasiedlenie**,
- **88** osób uzyskało **jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej**,
- **10** osób uzyskało zatrudnienie w ramach **bonu zatrudnieniowego**.

2. Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowskich Górach (III)

PUP uzyskał w 2017 r. dofinansowanie do projektu pozakonkursowego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego Działanie 7.2 pt. „Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowskich Górach (III)”. W ramach złożonego wniosku uzyskano kwotę **2.195,69 tys zł** - dofinansowanie ze środków EFS (nie przewidziano wkładu własnego). Realizacja projektu przypadła na okres 01.01.2017-31.12.2018. Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób powyżej 30 roku życia pozostających bez pracy, zarejestrowanych w PUP w Tarnowskich Górach, dla których został ustalony I lub II profil pomocy w rozumieniu art. 33 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, należących co najmniej do jednej z wymienionych grup:

- a) osoby powyżej 50 roku życia,
- b) kobiety,
- c) osoby niepełnosprawne,
- d) osoby długotrwale bezrobotne,
- e) osoby o niskich kwalifikacjach zawodowych.

Realizacja programu pozwoliła na rekrutację i wyłonienie grupy **173** uczestników, w tym 116 kobiet.

W ramach projektu zorganizowano:

- **przygotowanie zawodowe dorosłych** dla **1** osoby,
- **staże** dla **82** osób,
- zorganizowano **prace interwencyjne** dla **25** osób,
- **55** osób uzyskało **jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej**,
- zatrudnienie otrzymało **10** osób w ramach **refundowanego stanowiska pracy**

Środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON)

W ramach środków PFRON tut. urząd realizował zadania wynikające z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. W 2017 roku na aktywizację osób niepełnosprawnych Rada Powiatu Tarnogórskiego ze środków PFRON przeznaczyła kwotę **161 283,35 zł**. Środki te pozwoliły na:

- finansowanie wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy;
- przyznanie osobom niepełnosprawnym środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej;
- dokonywanie zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej;
- finansowanie kosztów szkolenia i przekwalifikowania zawodowego osób niepełnosprawnych, w tym także poniesionych przez pracodawcę.

W 2017 roku zaktywizowano **15** osób niepełnosprawnych, w tym **3** osoby odbyły **szkolenia** zawodowe, **9** osób zostało skierowanych do odbycia **stażu** zawodowego, zaś **1** osoba została zatrudniona w ramach **prac interwencyjnych**. Ponadto w ramach posiadanych środków **1** osoba otrzymała środki na podjęcie własnej działalności gospodarczej – wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej oraz **1** osoba uzyskała zatrudnienie na refundowanym stanowisku pracy.

Wydatki na poszczególne formy aktywizacji w roku 2017 prezentuje poniższa tabela:

Tabela 10. Wydatkowanie środków w ramach PFRON w roku 2017

Forma aktywizacji	Środki wydatkowane
Stáže	49.309,07 zł
Prace interwencyjne	2.915,79 zł
Dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej	50.000,00 zł
Refundacja kosztów doposażenia stanowiska pracy	50.000,00 zł
Szkolenia	9.058,49 zł
RAZEM	161.283,35 zł

Źródło: opracowanie własne PUP Tarnowskie Góry.

Od 2016 r. tut. Urząd udziela wsparcia działającej na terenie powiatu spółdzielni socjalnej. Zgodnie z ustawą o spółdzielniach socjalnych w stosunku do osób bezrobotnych, które

założyły spółdzielnię socjalną, zatrudnionych na podstawie spółdzielczej umowy o pracę, część wynagrodzenia odpowiadającą składce należnej od zatrudnionego na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe oraz część kosztów osobowych pracodawcy odpowiadającą składce na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe za zatrudnionego, na podstawie umowy zawartej między starostą a spółdzielnią może podlegać finansowaniu ze środków Funduszu Pracy w pełnej wysokości przez okres 24 miesięcy od dnia zatrudnienia oraz w połowie wysokości przez kolejne 12 miesięcy, do wysokości odpowiadającej miesięcznie wysokości składki, której podstawą wymiaru jest kwota minimalnego wynagrodzenia. Zwrotu opłaconych składek dokonuje starosta w okresach kwartalnych na podstawie udokumentowanego wniosku spółdzielni.

Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach w 2017 roku wydatkował kwotę **26,9 tyś. zł** na zwrot opłaconych składek dla spółdzielni socjalnej.

7. DODATKOWE DZIAŁANIA URZĘDU MAJĄCE NA CELU PODNIESIENIE JAKOŚCI OFEROWANYCH USŁUG

PARTNERSTWO LOKALNE NA RZECZ REGIONALNEGO RYNKU PRACY

Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach przystąpił do Partnerstwa Lokalnego na Rzecz Regionalnego Rynku Pracy. Uczestnikami partnerstwa są: Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach, 26 powiatowych urzędów pracy z województwa śląskiego, oraz Regionalna Izba Przemysłowo-Handlowa w Częstochowie. Partnerstwo zawiązało się w celu realizacji wspólnych przedsięwzięć i projektów na rzecz rozwoju regionalnego rynku pracy, przedsiębiorczości oraz rozwoju zasobów ludzkich, inicjowania zmian o charakterze prawnym oraz organizacji spotkań i konferencji. Podczas VII Europejskiego Kongresu Małych i Średnich Przedsiębiorstw, który odbył się w dniach 18-20.10.2017 r. w Katowicach, w ramach Partnerstwa został zorganizowany **panel dyskusyjny** pt. *"Praca 4.0, czyli wyzwania stawiane rynkowi pracy"*.

IX OGÓLNOPOLSKI TYDZIEŃ KARIERY (OTK)

W ramach IX Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery, przeprowadzanego pod hasłem: *„Ja na rynku pracy: moje talenty i moje kompetencje!”* 20 października 2017 r. Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach we współpracy z Wydziałem Edukacji Urzędu Miasta Tarnowskie Góry zorganizował spotkanie dla przedstawicieli sektora oświaty. Celem spotkania było przekazanie informacji obejmujących pracę z uczniem w zakresie planowania działań edukacyjno-zawodowych, rekomendacja metod i narzędzi stosowanych w praktyce doradcy zawodowego oraz zapoznanie się z sytuacją na lokalnym rynku pracy. W Dniu Kariery uczestniczyły instytucje, takie jak Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach, Młodzieżowe Centrum Kariery w Radzionkowie, Młodzieżowe Biuro Pracy w Tarnowskich Górach.

DZIEŃ OTWARTY DLA PRACODAWCÓW w ramach EUROPEJSKICH DNI PRACODAWCÓW

W dniu 15 listopada 2017 r. w siedzibie Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowskich Górach zorganizowano Dzień Otwarty dla Pracodawców w ramach Europejskich Dni Pracodawców.

W trakcie indywidualnych konsultacji pracodawcy mogli uzyskać informację:

- jak uzyskać dofinansowanie do zatrudnienia pracownika
- o możliwościach finansowania działań na rzecz kształcenia ustawicznego pracodawców i pracowników ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego,
- jak zatrudnić cudzoziemca z UE oraz obszaru EOG - jak korzystać z sieci EURES,
- jak zatrudnić cudzoziemca spoza UE i obszaru EOG - procedura oświadczeniowa oraz zezwolenia na pracę sezonową,
- jak korzystać z pośrednictwa pracy w Urzędzie.

W trakcie Dnia Pracodawcy mogli również porozmawiać z przedstawicielami:

- Urzędu Skarbowego w zakresie form opodatkowania oraz
- Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w zakresie systemu ubezpieczeń społecznych.

Dodatkowo pracownicy Urzędu uczestniczyli w przedsięwzięciach organizowanych w związku z Europejskimi Dniami Pracodawców przez ZUS Inspektorat Tarnowskie Góry, firmę DEBET oraz WUP Katowice.

DNI OTWARTE DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

W ramach współpracy pomiędzy instytucjami działającymi na terenie powiatu pracownicy Urzędu aktywnie uczestniczyli w zorganizowanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Dniach Otwartych dla Osób Niepełnosprawnych. Wydarzenie to, zorganizowane w maju 2017 r., było okazją do upowszechnienia informacji o prawach osób niepełnosprawnych w obszarze zagadnień z zakresu ubezpieczeń społecznych, rehabilitacji zawodowej i społecznej, aktywizacji zawodowej.

TARNOGÓRSKIE FORUM NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

W dniu **21 listopada 2017 r.** w Tarnogórskim Centrum Kultury w Tarnowskich Górach odbyło się pod patronatem Starosty Tarnogórskiego Krystyny Kosmali „**Tarnogórskie Forum na Rzecz Osób Niepełnosprawnych**”.

W trakcie trwania FORUM osoby niepełnosprawne oraz ich rodziny mogły skorzystać z konsultacji prowadzonych przez specjalistów we wszystkich obszarach niepełnosprawności przy stoiskach oraz wziąć udział w prezentacjach przygotowanych przez poszczególnych uczestników FORUM, tj.:

- Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowskich Górach

- Stacji Opieki CARITAS w Tarnowskich Górach
- Regionalnej Fundacji Pomocy Niewidomym w Chorzowie
- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach
- Wielospecjalistycznego Szpitala Powiatowego S.A. im. dr B. Hagera – Oddział Psychiatryczny w Tarnowskich Górach
- Stowarzyszenia Pomocy Uzależnionym i Ich Bliskim „Falochron” w Tarnowskich Górach
- Zespołu Szkół Specjalnych w Radzionkowie
- Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Tarnowskich Górach
- Zespołu Dziennych Ośrodków Rewalidacyjno-Edukacyjno-Wychowawczych i Rehabilitacyjnych dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej w Radzionkowie
- Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Tarnowskich Górach

BADANIA RYNKU PRACY

W 2017 r. wykonano kompleksowe badania lokalnego rynku pracy, które obejmowały zarówno charakterystykę powiatu tarnogórskiego, jak również charakterystykę bezrobotnych według profili i lokalnych pracodawców. Badania wykorzystywane są przy podejmowaniu działań z zakresu aktywizacji zawodowej lokalnego rynku pracy.

PROJEKT „Wiedza i praktyka kluczem do skutecznej pomocy bezrobotnym osobom niepełnosprawnym”.

W roku 2017 Urząd kontynuował uczestnictwo w działaniach projektu współfinansowanego ze środków EFS pn. **„Wiedza i praktyka kluczem do skutecznej pomocy bezrobotnym osobom niepełnosprawnym”**, którego realizatorem był Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach. Głównym celem projektu był wzrost jakości usług Publicznych Służb Zatrudnienia w województwie śląskim poprzez podniesienie kompetencji zawodowych pracowników kluczowych w ramach cyklu szkoleń i wizyt studyjnych, dotyczących aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych. Realizacja przedsięwzięcia wynikała z potrzeby przygotowania pracowników PSZ w zakresie pracy z osobami niepełnosprawnymi wymagającymi szczególnego wsparcia w rozwiązywaniu problemów zawodowych i poruszania się po rynku pracy. Partnerem było niemieckie *Hochschule der Bundesagentur für Arbeit*, z uwagi na możliwość wykorzystania doświadczenia tamtejszych służb

zatrudnienia w zakresie stosowania metody **Case Management** (Zarządzanie Przypadkiem) do pracy z osobami niepełnosprawnymi, która jest standardowo stosowana w Niemczech do aktywizacji osób bezrobotnych, poprzez adaptację i implementację metody. Jednym z efektów współpracy był wydany w 2015 r. poradnik pn. „Elementy metody Case Management w pracy osobami z niepełnosprawnością w publicznych służbach zatrudnienia województwa śląskiego” przygotowany m.in. przez doradcę zawodowego naszego Urzędu. Doradca zawodowy z naszego Urzędu w kwietniu 2017 r. zaprezentował doświadczenia we wdrażaniu w służbach zatrudnienia elementów metody Case Management w trakcie szkolenia zorganizowanego przez Wydział Nauk Społeczno-Pedagogicznych Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. J. Korczaka w Katowicach w ramach projektu „Polityka społeczna i praca socjalna – jak to jest zrobione?”

8. INFORMACJA DOTYCZĄCA EWIDENCJI BEZROBOTNYCH I ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU BEZROBOCIA ZA 2016 ROK

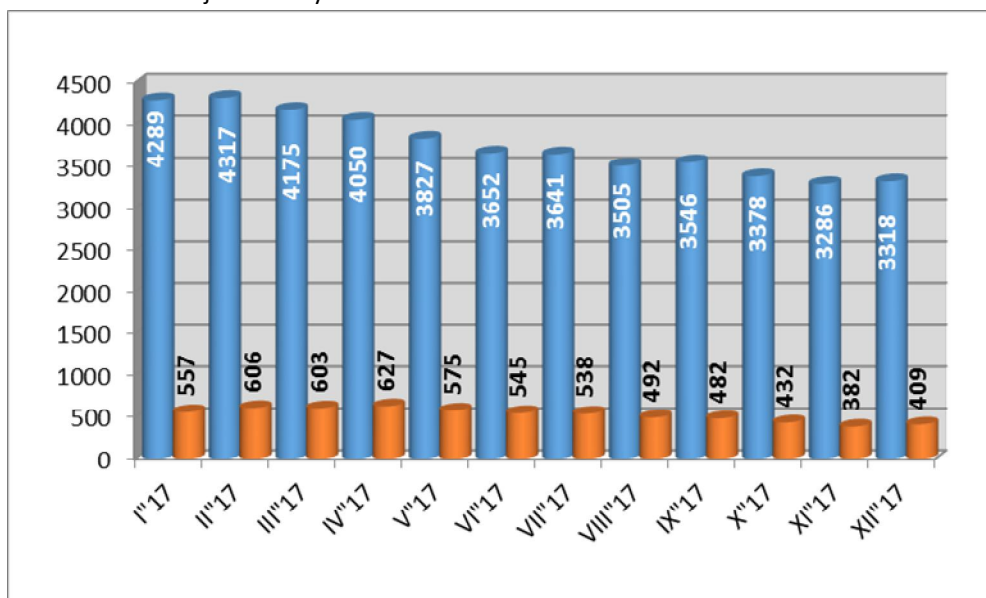
8.1. PASYWNE DZIAŁANIA URZĘDU OGRANICZAJĄCE SKUTKI BEZROBOCIA - BEZROBOTNI Z PRAWEM DO ZASIŁKU

W 2017 r. w PUP Tarnowskie Góry zarejestrowało się **6.233** osób, w tym 190 osób drogą elektroniczną (poprzez dedykowany portal). Status osoby bezrobotnej utraciło 6.228 osób.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. w ewidencji urzędu figurowało ogółem **3.318** osób bezrobotnych, w tym **409** osób posiadających **prawo do zasiłku** dla bezrobotnych, co stanowiło 12,3% ogółu bezrobotnych (2016 r. - 11,9%).

Poniższy wykres prezentuje zestawienie osób uprawnionych do pobierania zasiłku dla bezrobotnych do ogólnej liczby zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w poszczególnych miesiącach 2017 roku:

Wykres 12. Liczba osób uprawnionych do pobierania zasiłku dla bezrobotnych w porównaniu do ogółu zarejestrowanych w 2017 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

8.2. POSTĘPOWANIE ADMINISTRACYJNE I ORZECZNICTWO PROWADZONE PRZEZ PUP – statystyka

Tabela 11. Wykaz wydanych przez Dział Ewidencji i Świadczeń w 2017 r. decyzji i zaświadczeń.

WYDANE DECYZJE ADMINISTRACYJNE ZA OKRES 01.01.2017 – 31.12.2017		
1.	Przyznanie statusu osoby bezrobotnej	5574
2.	Utrata statusu osoby bezrobotnej	6343
3.	Przyznanie stypendium (szkolenie / staż / przygotowanie zawodowe)	481
4.	Ustalenie statusu – decyzje (zmiana, uchylenie decyzji we własnym zakresie w postępowaniu wyjaśniającym)	941
5.	Postanowienia – ustalenie statusu	352
WYDANE ZAŚWIADCZENIA ZA OKRES 01.01.2017 – 31.12.2017		
1.	Zaświadczenia o rejestracji i uprawnieniach do zasiłku	4377
2.	Zaświadczenia do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	516
3.	Zaświadczenia o okresie i wysokości pobierania zasiłku (Rp-7)	53

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP Tarnowskie Góry

8.3. GMINNE PUNKTY INFORMACYJNO – DORADCZE

Punkty Informacyjno–Doradcze Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowskich Górach działają w ramach porozumień zawartych między Powiatowym Urzędem Pracy a samorządami poszczególnych gmin, tj.: Kalet, Miasteczka Śląskiego, Świerklańca oraz Ożarowic. Ich działanie jest współfinansowane przez gminy. Pracownicy obsługujący Punkty zajmują się bezpośrednią obsługą osób bezrobotnych, informowaniem o usługach oferowanych przez PUP, dostarczaniem korespondencji dla osób bezrobotnych oraz przede wszystkim udostępnianiem ofert pracy, informacji o organizowanych szkoleniach. Punkty te zostały utworzone w celu umożliwienia osobom bezrobotnym łatwiejszego kontaktu z tut. Urzędem. W wyznaczonych terminach w każdym z Punktów oczekuje oddelegowany przez PUP pracownik. Grupa pracowników obsługująca te Punkty współpracuje ściśle z pracownikami Ośrodków Pomocy Społecznej co pozwala na szybkie przeanalizowanie sytuacji socjalno - materialnej poszczególnych osób bezrobotnych i podjęcie właściwych decyzji dotyczących aktywizacji zawodowej naszych klientów.

PODSUMOWANIE DZIAŁALNOŚCI PUP W ROKU 2017

2017 rok to kolejny rok, w którym odnotowano zmniejszenie się liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy Tarnowskie Góry oraz odnotowano spadek stopy bezrobocia.

	liczba bezrobotnych	stopa bezrobocia
31.12.2013 r. -	6.078	12,0%
31.12.2014 r. -	5.225	10,4%
31.12.2015 r. -	4.686	9,3%
31.12.2016 r. -	4.087	8,1%
31.12.2017 r. -	3.318	6,4%

W 2017 r. odnotowano dalszy wzrost zgłoszonych do Urzędu ofert pracy. W 2017 r. do tut. Urzędu wpłynęły 5714 oferty pracy, tj. o 1360 ofert więcej niż w 2016 r. (rok 2016 – 4354 oferty, rok 2015 - 3649 ofert, rok 2014 – 3298).

W 2017 r. Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach podejmował inicjatywy mające na celu rozwój lokalnego rynku pracy. Pozyskano środki finansowe na realizację **12** programów aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, w tym na programy dla osób niepełnosprawnych, programy skierowane do osób bezrobotnych zwolnionych z pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi, bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej, bezrobotnych zamieszkujących na wsi, osób bezrobotnych w wieku 30-50 lat oraz osób bezrobotnych spełniających warunek z art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Projekty te finansowane były ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz ze środków krajowych. Łącznie na ich realizację Urząd dysponował kwotą **14.536,10 tys. zł.** Wszystkie środki były wykorzystywane bezpośrednio na aktywizację osób bezrobotnych.

Dzięki wsparciu przez PUP w Tarnowskich Górach ogółem zaktywizowano ponad **1.400** osób. Pozyskane środki skierowane były na wsparcie działań związanych z rozwojem przedsiębiorczości lokalnego rynku pracy; osoby bezrobotne uzyskały dotację na podjęcie działalności gospodarczej, pracodawcy utworzyli nowe miejsca pracy. Ponadto bezrobotni

skorzystali ze staży, szkoleń, prac interwencyjnych, robót publicznych, przygotowania zawodowego dorosłych, a także nowych form takich jak bon stażowy, szkoleniowy, bon na zasiedlenie.

Urząd Pracy prowadzi bieżącą współpracę z samorządami gospodarczymi z terenu powiatu tarnogórskiego, dzięki czemu w sposób bardziej efektywny i powszechny dociera do środowiska przedsiębiorców i pracodawców ze swoją ofertą usług i instrumentów rynku pracy.

2017 rok to kolejny rok funkcjonowania publicznych służb zatrudnienia po nowelizacji przepisów, gdzie wprowadzono zasady efektywności zatrudnieniowej i kosztowej w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych.

2017 rok jest także kolejnym rokiem, w którym Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach uzyskuje bardzo dobre wyniki w zakresie efektywności zatrudnieniowej oraz efektywności kosztowej.

W dniu 28 czerwca 2017 r. Pani Elżbieta Rafalska Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wraz z Panem Stanisławem Szwed Sekretarzem Stanu wręczyli Pani Ewie Brachaczek Dyrektorowi Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowskich Górach odznakę honorową PRIMUS IN AGENDO.

Odznaka jest zaszczytnym, honorowym wyróżnieniem, przyznawanym osobom fizycznym, organizacjom oraz instytucjom, za szczególne działania lub zasługi na rzecz rynku pracy, polityki społecznej albo rodziny. Ponadto jest wyrazem uznania dla aktywnej, pełnej zaangażowania i oddania postaw wyróżnionego, najciekawszych i najbardziej wartościowych inicjatyw, nowatorskich osiągnięć oraz innowacyjnych projektów, a także rzetelności i ofiarności w podejmowanych działaniach. Należy podkreślić że PUP Tarnowskie Góry, był jedynym przedstawicielem województwa śląskiego, który otrzymał odznakę.

Spis tabel

Nr	Nazwa tabeli	strona
1	Liczba bezrobotnych zarejestrowanych wg stanu na dzień 31 grudnia w latach 2008-2017	4
2	Liczba bezrobotnych w poszczególnych gminach powiatu tarnogórskiego – stan na dzień 31.12.2017 r.	5
3	Bilans bezrobotnych wyłączonych z ewidencji PUP Tarnowskie Góry w 2017 roku	6
4	Liczba bezrobotnych kobiet wg stanu na dzień 31 grudnia w latach 2008-2017	9
5	Struktura bezrobotnych niepełnosprawnych – stan na dzień 31.12.2017 r.	13
6	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wg grup zawodów - stan na dzień 31.12.2017 r.	14
7	Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy, które ukończyły szkolenie w 2017 r.	27
8	Obszary zawodowe szkoleń - rok 2017	27
9	Liczba udzielonych dotacji w 2017 roku wg miejsca zamieszkania osoby bezrobotnej ubiegającej się o dotację	30
10	Wydatkowanie środków w ramach PFRON w 2017 roku	50
11	Wykaz wydanych przez Dział Ewidencji i Świadczeń w 2017 roku decyzji i zaświadczeń	57

Spis wykresów

Nr	Nazwa wykresu	Strona
1	Bezrobotni zarejestrowani w PUP Tarnowskie Góry w 2017 roku – stan w końcu miesiąca sprawozdawczego	4
2	Stopa bezrobocia w poszczególnych miesiącach 2017 roku – powiat tarnogórski, woj. śląskie, Polska	5
3	Płynność bezrobocia w powiecie tarnogórskim w 2017 roku	7
4	Bezrobotni według wieku – stan na dzień 31.12.2017 r	7
5	Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy (w miesiącach) – stan na dzień 31.12.2017 r	8
6	Bezrobotni według wykształcenia – stan na dzień 31.12.2017 r	8
7	Bezrobotni według stażu pracy – stan na dzień 31.12.2017 r	9
8	Struktura wykształcenia bezrobotnych do 30 roku życia – stan na dzień 31.12.2017 r	10
9	Struktura wieku bezrobotnych długotrwale – stan na dzień 31.12.2017 r	11
10	Udział bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych – stan na dzień 31.12.2017 r	14
11	Struktura bezrobotnych wg ustalonych profili pomocy – stan na dzień 31.12.2017 r	18
12	Liczba osób uprawnionych do pobierania zasiłku dla bezrobotnych w porównaniu do ogółu zarejestrowanych w 2017 r.	56